

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

HUVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG.

VIKTOR BALCK. PORTRÄTT TAGET TILL 60-ÅRS DAGEN FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

VIKTOR BALCK.

FÖR NÅGRA veckor sedan hade den, som skrifer dessa rader, i sin egenskap af sekreterare i Stockholms allmänna skridskoklubb, det ledsamma uppdraget att i bref affordra ett par unga pojkar de pris, som tilldelats dem vid den senaste skridskotäflingen för skolungdom, och att på samma gång meddela dem, att de under nästkommande vinter utstängdes från klubbens täflingar. Saken hade varit enkel nog. De skulle nämligen för vederbörande funktionär ha uppgifvit sig vara yngre, än hvad de i själfva verket voro, och därigenom ha beredt sig plats inom en lägre afdelning.

Då frågan kort därefter behandlades inom styrelsen, tog ordföranden lifligt till ordet. Han var upprörd och de klara ögonen lyste under de hvitnande ögonbrynen. Han hade mottagit besök af den ena ynglingen och hans mor — familjen var enkla, men heder-

liga människor. Pojken hade gråtit och modern grämde sig djupt öfver den skam, som vederfarits dem. Det hela tycktes ha berott på ett missförstånd och ordföranden påyrkade energiskt, att styrelsen skulle ge ynglingen upprättelse:

»Man får aldrig vara orättvis mot pojkar!» slutade han.

Den lilla händelsen är karaktäristisk för Viktor Balck. Ty genom Balcks hela lif går som den ledande tråden hans starka känsla för ungdomen.

Det är icke att anse som någon tillfällighet, att han redan från början af sin bana åtog sig dess sak, att han ställde sig i spetsen för dess fysiska uppfostran, och att han sedan tre årtionden tillbaka står som en personifikation af det svenska idrottslifvet. Balck har haft en mission att fylla, och för att lyckas har han haft de inre egenskaper, utan hvilka inga segrar stå att vinna: en entusiasm, som aldrig tröttnat, en öfvertygelse,

som aldrig sviktat, och en hänförd, af djup optimism genomträngd tro på ungdomen. Under hela sin verksamhet, inom som utom tjänsten, har han också haft lyckan att se den omkring sig. Ungdomen först och ungdomen sist — i lärorummet, i gymnastiksalen och på idrottsbanan. Kanske det är detta, som gjort, att han icke åldrats. Ungdomen, som han älskat och i hvars krets han alltid känt sig bäst hemmastadd, har som en erkänsla låtit honom bita i det äpple, som ännu på hans ålderdom skänkt honom kroppslig och andlig ungdom.

Ty för de unga är Balck icke en gammal man. Hur ofta har man ej på täflingsbanan tillfälle att se dem samlas omkring den rake, smärte mannen med den friska hyn och de energiska dragen som kring en äldre kamrat. Hur många parfvel har inte kommit fram till honom och delgifvit honom sina bekymmer eller sina önskingar, viss om att aldrig blifva afvisad, utan ständigt mötas med för-

stående och uppmuntran. Och detta: »det har öfversten sagt!» — utsäges med en säkerhet och ett eftertryck, som icke medgifver någon som helst invändning.

Men olycklig den, som inte har klara papper, eller som, så att Balck ser det, gör sig skyldig till något streck. Då är han som ett Jehu öfver den brottslige. Jag erinrar mig ett fall:

För några år sedan kommo vi gående fram en af huvudstadens gator. Det hade regnat och det var vått och smutsigt. Utanför ett hus väntade ett ekipage med elegant lysande vagnskorg, och en halfvuxen yngling af den icke alltför ovanliga ligatypen roade sig med att bakifrån stänka ned vagnen. Balck påskyndade sina steg, och innan slyngeln hann att sansa sig, hade han fått en ljungande örfil. Ett ögonblick såg han förbluffad på sin bestraffare, hvarpå han lomade sin väg.

Och Balck förklarade:

»Han visste, att han burit sig illa åt, och insåg att örflen var rättvis.»

Anekdoten är belysande för Balck och för hans uppfattning. Han har en fullständigt social syn på sin ställning gentemot ungdomen. Det är hvars och ens plikt, säger han, att icke endast vaka öfver sina egna barn, utan äfven öfver andras. Och det är äfven ur uppfostrande synpunkt, som man måste se hans långvariga och aldrig slappande arbete i idrottens tjänst.

Ty för Balck är idrotten ingen lek, knappast ett tidsfördrif. Den är för honom en nödvändig betingelse för vårt släktes uppfostran till själfförtröstan och handlingskraft. Han medger visserligen, att det finns duglig ungdom äfven utom idrottsmännens led, och att man kan bli en bra karl, äfven om man icke tumlat om på täflingsbanan, men våra unga flanörer på Sturegatan och Strandvägen, hvilka gå sin väg fram som löjligen små automater, ha i honom en förbittrad motståndare, och han föraktar djupt allt kafé- och kurtislif. Går det en sådan ung herre illa i lifvet, så hörs genast hans varnande röst, hvaremot han knappast kan fatta, om en duktig idrottsman icke på samma gång blir en praktig medborgare, och han sörjer öfver honom som en far öfver en förlorad son.

Man skall säga: detta är ensidighet! och man har rätt. I sin dyrkan af ungdomens fysiska uppfostran är Balck ensidig, men den känsla, som drifver honom, är stor och äkta, och han har ägnat sitt lif åt den. Då Stockholms gymnastikförening, som under hans ledning gjort den svenska gymnastiken världs-bekant, bildades för trettio år sedan, offrade han hvarje ledig stund till ett oafönadt instruktörsskap, och sedan öfver tjugu år tillbaka torde han ägna flere kvällen åt våra idrottsföreningar än åt sitt familjelif och sina nöjen. Ty hans entusiasm är af den art, som aldrig skyr personlig uppoffring. Jag är öfvertygad om, att om man skulle väcka honom

midt i natten och meddela honom, att hans närvaro vore nödvändig för att afvärja ett mot den svenska idrotten riktadt slag, så skulle han icke ett ögonblick tveka att infinna sig.

Det är också som idrottens och som den käcka och hurtiga ungdomens förkämpe, som Balck på sin sextioårsdag hyllats, och det är endast en naturlig sak, att hyllningen utgått från de unga. Aldrig ha de i vårt land ägt en mera hängifven och entusiastisk vän än han.

THORE BLANCHE.

*

Vid 1/7-tiden på måndagens afton rådde ett rörligt lif på teaterslätten på Djurgården. Det var våra idrottsföreningar, som samlats till ett antal af omkring 1,500 man för att bringa Viktor Balck sin hyllning. Tåget ordnade sig, och företrädt af Flottans musikkår begaf det sig upp till Skansen, där det gjorde halt på Tivoliplatån.

Sedan ett musiknummer spelats och kvartettsångareförbundet sjungit en fosterländsk sång, bestogs den uppresta talarstolen af f. d. utrikesministern, landshöfdingen greve L. Douglas, som i ett anslående tal erinrade om Balcks verksamhet och framhöll dess betydelse. Därefter öfverlämnade han till honom en större penninggåfva, uppgående till omkring 25,000 kronor, subskriberad bland idrottsvänner i Sverige och Finland. Bland subskribenterna märkas konungen, kronprinsen, prins Gustaf Adolf samt prinsarne Carl och Eugen.

Sedan Balck svarat i ett kraftigt anförande samt uttryckt sin varma tacksamhet för den storartade gåfvan, defilerade tåget förbi talarstolen, hvarefter den enkla, men värdiga hyllningsfesten var avslutad.

En stund därefter samlades några hundratals festdeltagare, hvaribland märktes många damer, i Hasselbackens stora våning, där supé intogs.

Efter supén serverades bälur och förfriskningar. Stämningen erhöi här en alldeles särskild högtidlig prägel genom framlämnandet af en mängd adresser från olika idrottsförbund. Bland dessa märktes en från Centralförbundet för idrottens främjande, från Stockholms allmänna skridskoklubb, från Stockholms gymnastikförening, från Stockholms gymnastik- och fäktklubb och från Föreningen för skolungdomens vapenöfningar, hvilken sistnämnda adress aflämnades af generalöjtnanten, frih. Rappe.

Vi meddela här en afbildning af den på silver affattade adressen från Centralförbundet för idrottens främjande.

STILLA STUND.

(INTERIÖR.)

DÄRUTIFRÅN vårvinterdager mötes härinne af brasans sken. Likt sollyst dimma drager tobaksröken öfver allt en slöja len.

I kopparskålen, som dunkelt skiner, står mörk och yfvig en bukett af doftande furu och en mot rutans hvita gardiner. Midt emot mig, mors porträtt — en bild af en längese'n död, hvars drag få lif i skimrande glöd, med sitt mörka hår, sin milda blick och i gångna tidens dräkt och skick.

ADRESS TILL VIKTOR BALCK PÅ HANS 60-ÅRS DAG FRÅN CENTRALFÖRBUNDET FÖR IDROTTENS FRÄMJANDE. UTFÖRD I SILFVER AF C. G. HALLBERGS GULDSMEDSAKTIEROLAG.

Och ofvan det på blekgul grund akvarellernas rad: min hembygds stränder, med blåa sund, med borg och kvarnar min barndoms stad.

Och susande röster samla sig stilla kring min lyssnande håg.

Föryngrade stiga gamla minnen ur drömmens våg.

Och andehänder

hör jag sakta stämma fina, skälfvande strängars rad.

I skenet från brasans bränder är jag, tjusad och trygg som förr

i dikt och syner — hemma.

Och öppen mot vida stränder står mitt unga hjärtas dörr.

Sig dagern utifrån sonar härinne med eldens röda sken.

Från stämda strängar tonar klangen, djup och ren.

GUSTAF ULLMAN.

Från och med den 1 maj

äro

IDUNS REDAKTIONS- OCH EXPEDITIONSLOKALER

flyttade till

Drottninggatan 51, 1 tr. upp,

hvilket vi härmed ha velat meddela alla våra prenumeranter, korrespondenter, besökare och kunder.

NÅGOT OM SPETSAR. A PROPOS DEN PÅGÅENDE SPETSUTSTÄLLNINGEN.

EFTER ATT ha läst några arbeten om spetsar, får man fullkomligt klart för sig, att studiet af dessa långt ifrån är någon lätt sak. Det är få områden inom »the minor arts», där namn- och begreppsförvirringen med tiden blifvit så stor. Men om man älskar de gamla, förnäma spetsarna, är frestelsen stor att söka forska något i deras historia, tillverkningssätt och nationalitet. På samma gång längtar man att få en mera personlig uppfattning af dem, hvilket ej gärna är möjligt endast genom reproduktioner i illustrerade verk.

Det var därför med verklig glädje vi hälsade den ytterst intressanta utställning af äldre och nyare spetsar, som för närvarande pågår i vår hufvudstad. Det är på initiativ af en af våra få verkliga spetskännare, fru Ingegerd Petrelli, som den åsyftade, af Föreningen för svensk hemslojd anordnade spetsutställningen kommit till stånd, och det är äfven hon, som ordnat den och haft det dryga arbetet att så långt som möjligt söka klassificera alla dessa spetsar. Drottningen är utställningens särskilda beskyddarinna.

Utom Nordiska museet och Kungl. husgerådskammaren bidraga äfven drottningen och änkehertiginnan af Dalarne samt icke minst damer ur våra gamla adelsfamiljer till utställningen med mängden gång ytterst intressanta arbeten.

Spetsarna ha onekligen en intressant ja, en lysande historia, fästad, som den är, vid de mest briljanta hofven i Europa. Hvem har icke hört talas om en Ludvig XIV:s, ja, hela det dåvarande franska hovets passion för spetsar! At

konungen personligen arbetades för millioner kronor, utom de små extra nöjen han ibland bestod sig, när han t. ex. till en bal öfverraskade de inviterade damerna med att skänka dem hvar sin robe af *points de France*.

Första gången man hör talas om spetsar är i slutet af 1400-talet hos ätten Sforza i Milano. Det är äfven i Italien, i Venedig, som traditionen påstår, att point-tekniken uppstått. Med point, hvilket ursprungligen betydde udd, menar man nu vanligen sydda spets. De knypplade uppkallades oftast endast efter den ort, där de först framträdde. Nu vore allt godt och väl, om endast denna enkla indelning iaktogs, men detta är långt ifrån händelsen. Alltför ofta kallas äfven de knypplade spetsarna pointer, t. ex. point de Gènes, point de Milan, och dessa misstag, hur begreppsförvirrande de än äro, ha dock genom hundraårig vana fått en viss helgd. I förbigående sagdt är det förenadt med den största svårighet, äfven för ett mycket vant öga, att skilja på gamla knypplade och sydda spetsar. Det finnes åtskilliga spetsar på utställningen, om hvilka man ej lyckats utröna, till hvilken grupp de egentligen höra.

Af de gamla italienska knutna och trädla lazis och de sydda reticellas, hvilka stå hvitbroderiet ganska nära, på samma gång de något påminna om hardangersöm, finnas flere intressanta

Fin, hvit och Fraiche blir hy och hud om man alltid tvättar sig med

F. Pauli's Balsamtvål,

som innehåller de för huden mest välgörande hygienska ämnen och balsamer. Prisbelönt London, Paris, Wien, Chicago, Stockholm med guldmedalj. F. Pauli's Balsamtvål öfverträffar alla andra.

Vårda tänderna. Enligt framstående läkares och tandläkares ojäfviga intyg är F. PAULI'S AZYMOL det yppersta af alla medel för munhygien, äfvensom för sårbehandling, ekzem, finnar, hudrodnader, reformar o. d. Azymol erhöi guldmedalj i London 1899 såsom bästa anti-septiska munvatten.

MELLINS FOOD

af Läkarekåren erkändt bästa näringsmedel för barn och sjuka.

Finnes på Apoteken samt hos Specialhandlarna.

PROF gratis och franko från Axel Lennstrand. GEFLE.

prof. En reticella, dock ej en italiensk, utan sydd af svenska nunnor på Bosjökloster på 1500-talet och skänkt till en Barnekow, väcker särskildt intresse. Men det var ej med lazis och reticellas, som den italienska spetskonsten skulle fira sina högsta triumfer, det var med pointarbetet. De äldsta 1500-tals points de Venice, af hvilka här finnas vackra och typiska prof, voro i allmänhet rätt grofva samt hållna i mycket hög relief. Det upphöjda arbetet syddes t. o. m. öfver pergament, en sed eller rättare sagt osed, som emellertid snart försvann. Under årens lopp blefvo mönstren mindre och tätare, reliefarbetet ej så högt samt tekniken allt mera förfinad, tills den nådde kulmen i points de neige. Points de rose står midt emellan med lagom stort mönster och upphöjdt arbete. De plana venezianska pointerna, hvilka troligtvis äro äldre än reliefspetsarne, utmärkte sig ej för samma skönhet som dessa.

De italienska pointerna blefvo kända och efter-sökt vid omkring, särskildt blefvo de högt skattade vid det glänsande franska hofvet. Den store finansmannen Colbert tyckte emellertid, att aldeles för mycket guld gick till utländsk lyx, framförallt till italienska spetsar, hvarför han sökte upprätta en inhemsk spetsindustri, hvilket äfven med Ludvig XIV:s bistånd på ett glänsande sätt fullföljdes. Arbeterskor från Venedig inkallades, och på det stora slottet Lonray ej långt från Alençon imiterades och syddes sedan points de Venice under namn af points de France i stor skala. Konung Ludvig befallde därefter sitt hof att ej bära andra spetsar än de franska.

Men det dröjde ej länge, förrän den franska smaken och uppfinningsrikedomen i *points d'Alençon* firade en inhemsk triumf. Det var i dessa helt och hållet sydda spetsar, som för första gången hvarje liten del af arbetet gjordes af en särskild arbeterska. Denna metod vann sedan burskap vida omkring, särskildt i Flandern, där än i dag brysselspetsarna äro knyplade bit för bit och sedan hopsydda. På de äldsta *points d'Alençon* är ett otroligt arbete nedlagdt. Ända till 18 arbeterskor kunde vara sysselsatta med hvar sin lilla del till samma spets. Sedan fordrades det den allra största skicklighet att till ett helt foga tillsammans alla dessa små delar.

I Frankrike funnos äfven utmärkt vackra knyplade spetsar. De mest kända af dessa voro de från Lille, Arras, Valenciennes och Chantilly. Men i och med den franska revolutionen gick, tillika med så mycken annan konstnärlig verksamhet, hela den franska spetskonsten under. Knypperskorna från Chantilly fingo t. o. m. dela sina förnåma kunders öde, att dö på schavotten.

Det är endast med otrolig möda och energi som 1800-talet sedan, åtminstone på några ställen, lyckats upptaga de gamla spetsstraditionerna. *Points d'Alençon* har haft en ny glansperiod, dock ej att förlikna med den gamla, Valenciennespetsarna däremot ha flyttat öfver till Belgien.

I spetsarnes historia intager Flandern ett mycket framstående rum, kanske det främsta. Där ha under århundraden knyplats de finaste spetsar. 1700-talets brysselspetsar äro de luftigaste, skiraste och elegantaste af alla. »*More subtile web Arachne cannot spin*», säger äfven Spencer på tal om dem. Brysselspetsar i allmänhet äro rikligt och vackert representerade från de äldsta brabantspetsar till våra dagars modernaste arbeten. Men det är en utomordentligt stor skillnad på tidiga brabant- eller brysselspetsar och dem, som förfärdigats under de senare 200 åren. Knappast i några andra spetsar ser man de olika smaksiftningarna under tidernas lopp så tydligt afspeglade.

Af de gamla brabantspetsarna finnas på utställningen några utmärkt vackra prof. De äro mycket täta och fasta och knyplade af utomordentligt fin tråd. Ett lifslångt arbete är synbarligen nedlagdt på dem, och man tänker med fasa på, att, för att åstadkomma denna ytterst fina tråd, spinnerskorna voro tvungna att spinna den i underjordiska mörka och fuktiga rum, med endast en enda stråle ljus, direkt belysande arbetet. Blindhet var äfven en ganska vanlig följd af det allt för fina knyplingsarbetet.

På de moderna brysselspetsarna är nog äfven mycket arbete nedlagdt, men de kunna dock ej här jämföras med de gamla. Sedan den väfda, istället för den knyplade, tyllbotten öfverallt kommit i användning, äro de billigare, men ha äfven förlorat mycket af sin forna karaktär och skönhet.

När man reser i Belgien, äro spetsar och knypperskor ett af de starkaste intryck man för med sig därifrån. På städernas gator, i klostren och ute på landsbygden sitta kvinnor och barn, knyplande och sjungande eller mumlande sina böner. På Brügges smala och tysta gator är det en pittoresk syn, att se de gamla kvinnorna med sina svarta dräkter och stora hucklen på hufvudet i långa rader sitta knyplande utanför sina små,

låga hus. Där observerade jag, att de oftast knyplade *torchons*, det är gröfre, enklare spetsar, liknande våra vanligaste från Vadstena. Af belgiska spetsar ha dessutom särskildt de från *Binche*, *Turnhout*, *Mechlin* och *Malines* vunnit ryktbarhet och spridning i andra länder.

England har med undantag af South Devonshires honitonspetsar aldrig haft någon mera betydande spetsindustri. Men äfven där ha de rika och förnåma offrat otroliga summor på utländska spetsar. När den engelska regeringen till sist, förskräckt öfver de stora summor, som gingo till andra land, särskildt Flandern, sökte, liksom förut Frankrike, skapa en inhemsk spetsindustri, kröntes detta med så liten framgång, att handeln med utländska, främst brysselspetsar, fortfor som förut, endast med den skillnaden, att de nu smuglades in och sedan såldes såsom points d'Angleterre.

Mycket har blifvit gjordt för att uppmuntra spetsindustrien på Irland, hvilket äfven lyckats i ovanligt hög grad. De mest nationella af irländska spetsar (där knyplats och sys för öfrigt alla slag) är *crochings*, där virkning för första gången i spetsarnas historia uppnår en viss konstnärlighet. De utställda proven på denna egendomliga riktning äro dock ej särskildt vackra.

I Österrike, Ungern, Ryssland, Danmark samt framför allt Spanien, där silkesblonderna ha spelat en stor rol, och till sist i vårt eget land — öfverallt har spetsindustrien frambragt arbeten af egenartad och nationell prägel.

Den svenska afdelningen på utställningen är långt ifrån den minst intressanta. Att ingå på någon närmare beskrifning af våra egna spetsar kan dock knappast vara behöfligt, så väl kända som de nu, tack vare Handarbetets Vänners och sedan Föreningens för svensk hemslöjd populariserande arbete så småningom blifvit. Den sistnämnda föreningen har äfven bildat en skola i Fogelsta invid Vadstena, för att där lära de unga arbeterskorna att knypla de finare spetsarna, en kunskap, som om den ej vårdas, tyvärr visar tendenser att dö ut. Några vackra spetsar från den unga skolan äro äfven utställda.

Det är intressant att jämföra de finare vadstenaspetsarna med de utländska knyplade. Man märker då lätt, huru stort inflytande de utländska förebilderna haft på de svenska. Däremot äro våra dalska och skånska spetsar fullt nationella. Ett mycket vackert och intressant vadstenarbete är det garnityr, som dock endast delvis finns på utställningen, hvilket kronprinsessan Lovisa fick till lysningspresent.

Men det är ej endast vi svenskar, som nu arbeta på att utveckla vår spetsindustri. I alla andra länder, där det finns något kvar af en traditionell spetskonst, göres allt för att utveckla den och ofta med glänsande resultat. Det är därför naturligt på samma gång som glädjande, att spetsar nu äro så moderna.

De fullt moderna spetsarna äro dock ej, som ganska naturligt är, så utmärkt representerade på utställningen. Det finns dock en solfjäder och en krage af den allra modernaste riktningen inom spetsvärlden, nämligen de från Wiens Kunstgewerbeschule. På andra ställen arbetas i de gamla välkända hjulspåren. I Venedig och Burano, där spetskonsten nu åter har en glansperiod, arbetas endast efter de gamla typiska 1500-tals mönstren. I Bryssel är det äfven en äldre smaksiktning, som gör sig gällande. Men i konstskolor ritas och komponeras vackra spetsarbeten i vår egen tids stil och det är dessa mönster, som vi nu vänta på att se utförda. C. H.

VID BOSPOREN. ÖGONBLICKSBILDER FÖR IDUN AF BIRGER MÖRNER.

(Eftertryck förbjudes.)

XII.

EN SVENSK diktare hade kommit på besök, och vi sutto på en bänk i beskickningens trädgård, samspråkande om gemensamma vänner. Under samtalets gång kom jag att bryta en liten kvist af närmaste träd och räckte honom den i tankarne. Han betraktade den, och med beundran gled hans blick öfver de klargröna, glänsande bladen.

»Hvad är detta för ett träd?» frågade han.

»Gissa!»

Han betraktade det ännu en gång, luktade på kvisten och bet i bladet. Plötsligt flög ett glädt igenkännande leende öfver hans ansikte och han sade:

Broderade Blusar

och

Klädningsstyger

Schweizer-broderi. — Sista nyhet på Japan- & Shantungsidan till kronor 3,05 & 3,15 pr meter, tull- & portofritt, offerera

Schweizer & Co., Luzern S. 5. (Schweiz).

Sidentygs-Export. — Kungl. Hoflev.

»Ah, nu vet jag, det är det slags blad, som ligger i anjovisburkar.»

O, mitt land, mitt land! Detta är då den enda bekantskap, som dina diktare äga med Apollos heliga träd, hvars kvistar fordom de gamle, som älskade det sköna och vördade sången, virade kring sina skalders pannor, och som nu därhemma slutat med att blifva ett prerogativ för anjovisburkar och — komedianter.

XIII.

Några engelska vänner hade inviterat mig till en ridtur från Skutari, det vill säga i Asien. Vi galopperade muntert omkring på de röda vägarne; då och då passerade vi någon turkisk stormans landtgård, som med tätt griljerade fönster och höga omgifvande trädgårdsmurar gjorde ett högst distingueradt intryck. Solen brände, och för att undgå hettan redo vi in på den ofantliga, af mörka cypresser skuggade begravningsplatsen — en sällsam skog, där det är farligt att gå vilse.

Vi hunno fram till dess yttre rand, från hvilken skönjes en strimma af Marmarasjön, då plötsligt en af damerna höll in sin häst och pekade med ridspöet mot ett lågt hus, på tre sidor omgivet af cypresserna och de vittrande grafstenarne. Det var de spetsalkas hem.

Utanför lekte några barn; kring en brunn sutto en hop kvinnor och män, några af dessa buro den gröna bindel, som betecknar Muhammeds ättlingar. Jag kunde icke motstå lusten att sitta af och gå närmare.

Barnens lek afstannade, undrande stannade de i en lång rad med fingret i munnen. Den lilla gruppen framför brunnen tystnade, ett dussin förvirrda, vanställda ansikten stirrade emot mig; röda, variga ansikten, somliga med ett svart hål i stället för näsa, andra utan läppar och med röda, liksom blödande ögon.

Jag trädde in genom den öppna porten. Därinne stod en man, som hälsade mig på muselmanskt vis genom att föra handen mot bröstet, munnen och pannan; jag märkte då, att hans hand saknade fingrar och att hans arm liknade ett afgnagdt och blodigt kreatursben. Det slog en stank emot mig och jag skyndade mig tillbaka. Jag kunde höra bakom mig klapprandet af en mängd tofflor, men kunde icke förmå mig att vända på hufvudet; då jag hastade förbi gruppen vid brunnen, lade jag ett mynt i en urholkad stenpelare, som stod lutad mot vägen.

Då brusade med ens en underlig ton som ett stråkdrag från en osynlig jättecello; den kom från alla sidor, gripande med underbar beklämning. Jag vände mig om och såg hela gården full af sjuka; de sjöngo en sång med läplösa munnar, den smälte tillsammans till denna enda klagande ton, som snörde till mitt hjärta af ångest. Jag skyndade mig i sadeln och vi

Verksammaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af läkare- auktoriteter. Stärker nerverna och förhöjer kroppsbyggnadens alla delar.

SANATOGEN

Prospekt sändas gratis och franco genom Generalagenturen Josephson & Retelke, Göteborg. Erhålles å alla apotek och kemikalieaffärer. Tillverkare: BAUER & Co., Berlin, S.

**Lanolin-
Sana-Tvål.**

garanterad ren, neutral,
mild och öfverfet.

Bästa Barntvål!

25 öre st.

Grumme & Son
Stockholm.

galopperade bort från den lefvande dödens hem, där de spetälskes barn lekte hög och dufva under cypresser. Vägen var åter röd som rosor, och nedanför oss glittrade Mar-marasjön.

XIV.

En marmorfontän har nyss blifvit anlagd i beskickningens trädgård. Den gamla infattningen köptes i Stambul, där den låg i bitar på en gård; två svarta bufflar med peruken mellan hornen rödfärgad som en paris kokotts och med blåa halsband öfver pannan till skydd mot trolltyg, drogo den hit, och nu står den färdig, djup och inbjudande. Men den står som död. Några fiskar simma visserligen omkring därnere, men hvad nöje har man af en fontän, hvilken saknar grodor, som plumsa ned i vattnet, då man kommer nära?

Det är redan höst, och bladen ha fallit. Sköldpaddorna i trädgården hafva redan grävt sig ned i jorden och sofva där, tills våren kommer, och grodorna i seraljens dammar och i tyska ambassadens trädgårdar äro som bortblåsta. Hvar då finna några sådana till vår trädgård, då man icke har tålmod att vänta till våren?

Jag anförtrorde Rachid min förlägenhet, och han sade:

»Gack till Sultanens bårdskärare, och han skall hjälpa dig i ditt bekymmer.»

Ingen kunde gärna misstaga sig på att en stor medicinman hade sitt tillhåll bakom de glasrutor, som utgjorde fönstren till den kejsrliche ortopedens butik. Det vimlade där bakom af bandager, korsetter och sprutor. På en tråd i en glasburk hängde i sprit liket af en ofödd människotelning, och uppstoppade fåglar sutto dammiga på sina ställningar.

Jag gick in i den skumma lokalen, och ägaren, en värdig gråhårsman i fez, tog emot mig.

Om det fanns lefvande grodor?

Hans anlete ljusnade. Om det fanns? Jo, jo men san. Lökgrodor, klockgrodor, löfgrodor, ätliga grodor, med ett ord allt hvad jag önskade.

Han bjöd mig stiga upp i sin privatbostad och förde mig in i ett rum, som på samma gång var sängkammare, salong, museum, matsal och menageri.

Mitt intresse väcktes genast af ett stort terrarium, som stod framför det enda fönstret. Uppklängda på grenar och slingrade om hvarandra i fuktiga, metallglänsande knutar sutto därinne ormar af alla slag, och mot vägg-rutorna tryckte sig med flämtande hakpåsar gröna löfgrodor fast med fingrarnes små gula knappar, stoiskt likgiltiga för den död, som ur femtio ormgap lurade bakom dem.

»Vackra djur, första klass,» sade sultanens ortoped, stack ned handen och hämtade upp

en hel näfve full med slingrande ormar, som trefvade åt alla håll med sina tudelta, dallrande, svarta tungor.

Jag tog en i handen och betraktade den. »Ah, ni är kännare,» sade han. »Hvilket nöje att ha gjort er bekantskap. Jag skall säga er,» tillade han melankoliskt, »att här i Konstantinopel får man leta efter orm-vänner.»

Jag satte mig på en låda, som såg ut som en kanapé.

»Vet ni hvad ni sitter på?» frågade min värd. »Jo, ni sitter på den finaste Boa constrictor i hela Turkiet. Fem och en half meter, tänk bara, kan svälja en hel katt om det kniper, from som ett lamm, klok som en fullväxt människa, sofver nu, vill inte väcka honom... Ni skulle ha en sådan där liten pjäs. Det trefligaste sällskap, då man är ensam. Inte det ringaste besvär. Åter bara hvar fjortonde dag, och så ett varmt bad hvar vecka. Ja, det förstås, han får alltid lof att ha varm luft; här är en inrättning under lådan, en kalorifer, man måste alltid passa på, att den inte sloknar, natt eller dag, ty då bums, adjö! — Här skall ni få se en apa, som också behöfver värme; har ledreumatism, mycket svår kasus; fick den till present, därför att det troddes den skulle dö. Misstag, herre, jag skall rädda den åt mänskligheten.

Ma foi, min herre, hvilken skada att vi två inte förr gjort bekantskap! Säsongen är slut nu, gudnås. Vi skulle ha gjort härliga excursioner. Jag vet ställen ute vid Söta vattnet, där man inte kan gå två steg, utan att stöta på ormar, där finnes en giftig en med ett stort horn på näsan, som är synnerligen tilltalande, scheltopusiker på halfannan meter och paddor sedan, alldeles utsökta; ni är väl inte händelsevis specialist på paddor?»

»Inte särskildt.»

»Inte det, det var skada. Kommer kanske med tiden. Men hvad är det ni ser på? Jaså mina masker.»

Det var verkligen inte så underligt, om jag förefallit en smula tankspridd, ty mina blickar hade hakat upp sig på några förfärliga väggprydnader. Det var en rad af kolorerade gipsmasker, ansikten med afskurna näsor; ett tjockt lager karmin återgaf det ur såren for-sande blodet. Hvarje ansikte var omgivet af en grön lagerkrans, likaledes af gips.

»Troféer, som heta duga eller hvad? Det är jag själf, som gjort dem.»

»Men hvad i Herrans namn föreställer det?»

»Gipsaftryck efter naturen. Så sågo de ut, då de kommo till mig.»

»Hvilka de?»

»De turkiska soldaterna, naturligtvis. Turkiska soldater, som blifvit tillfångatagna af montenegriner. De knipsa alltid näsan af sina fångar och låta dem sedan gå.»

»Till er?»

»Ja, till hvem eljes? Mina guttaperkanäsor äro utan all konkurrens. Så här sågo de ut, sedan jag fått hand om dem.»

Han visade en bunt fotografier af unga, ståtliga karlar, i hvilkas ansikten intet spår af misshandeln stod att återfinna och som på intet sätt liknade gipsmaskerna.

»Men hur fäster ni dem?»

»Vid framtänderna, om sådana finns kvar, eljes med glasögon. Ni skulle se mina gossar bara. Att höra dem snyta sig är en fröjd för gudar... Men här skall jag visa er en person, som är en verkligt stor man.»

Han räckte mig en fotografi af en herre med en amerikanares utstående kindben, klädd i en dräkt af idel pytonskinn och med en hatt af samma stoff.

»Det är min bästa vän,» sade han sorgset. »Han är borta nu. När vi två bli närmare bekanta, skall ni få låna hans bok om konsten att tämja ormar. Den är ett fullkomligt epokgörande arbete.»

Då jag med en burk grodor under armen tog afsked, följde han mig till dörren:

»Särdeles angenämt att göra er bekantskap. Jag betraktar er fullkomligt som min kollega. Så fort jag har några djur att afvara, skall jag sända dem hem till er till påseende. Hvad som inte passar, får ni lämna tillbaka. Väntar just en lär med krokodiler, 67—73 centimeter, prima vara, vänta bara, och en cobra är på väg, jag säger inte mera. Au revoir, mon cher collègue, je suis toujours à votre disposition.»

VÅRENS SENASTE KONSTUTSTÄLLNING.

II.

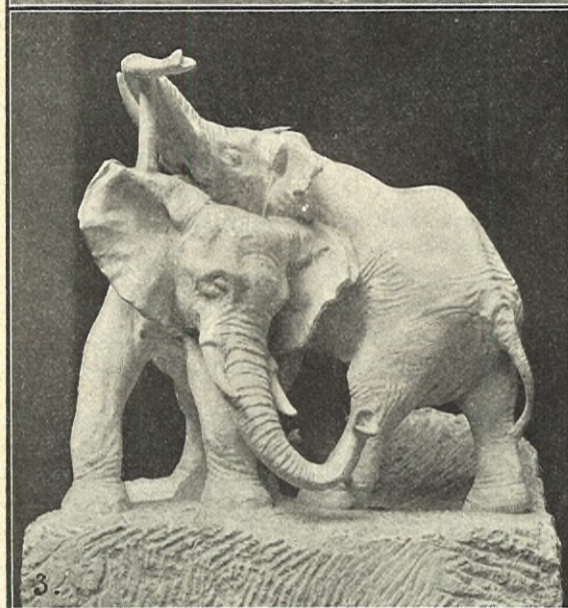
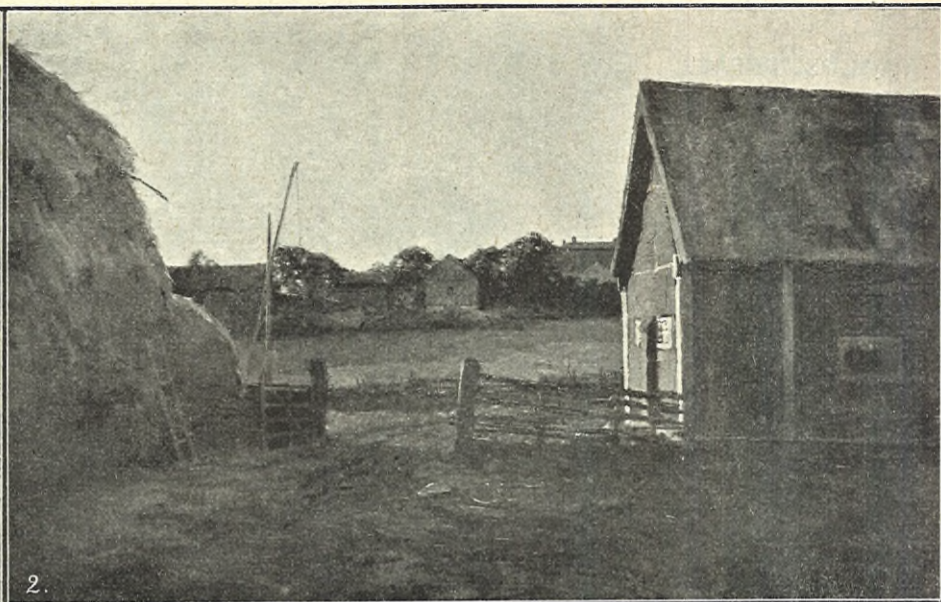
BLAND den svenska vinterns målare torde Carl Johansson vara en af de duktigaste talangerna. Norrlandsvinterns genomskinliga, stilla luft, de snöhöljda älfslutningarna, djupet i ett fjäll-landskap, hvars mest fjärrstående föremål teckna sig med skärpa i den frostklara atmosfären — för allt detta har hans pensel en innerlig förståelse.

Men om man ej kan misstaga sig på svenskheten i hans kynne, tvekar man å andra sidan, huruvida Axel Fahlerantz med sina tafloer afser en framställning af svensk natur. Det förefaller snarare, som om han skulle försvurit sig åt fransk teknik och fransk naturuppfattning från ett gånget konstskede. Mest har undertecknad tilltalats af »Nocturne» — en stämningsstark landskapsbild af ett drömande kynne, som blott har det felet att sakna nationellt särdrag. Äfven ett par andra dukar från samma pensel tolka på ett fyligt poetiskt sätt skymningsbunden natur; men därjämte har konstnären ej dragit i betänkande att exponera en så kuriös bit som »Stormhimmel». Det vore hädiskt att utsäga, hvad detta färgbisarreri påminner om, men taflan är enbart retsam, där den hänger, ty den må af konstnären vara hur allvarligt menad som helst, så misstolkar den likafullt naturen.

En liten pärla i fråga om enkel, osökt stämning utgör Alfred Bergströms »Söndagseftermiddag». Det är midt ute på landet, fjärran från sommarnöjenas förfuskade eller »förskönade» naturområde. Vi befinna oss på ängen, ett stycke nedanför herrgården, mellan höstacken och den röda ladan, på hvars gafvel skiner en gyllenvarm eftermiddagssol. Hur starkt man förnimmer den absoluta tystnaden i denna naturvrå — söndagshvilan på landet, då allt befinner sig i ro och den heta luften är utan rörelse, endast då och då skälfvande af surret från någon förbifygande humlas vingar! Af det lilla, skenbart obetydliga motivet har konstnären åstadkommit ett stycke uppsvensk naturidyll, full af karaktär och poesi, och taflan är bland dem, som länge dröjer kvar i minnet.

Ett kustlandskap af Wilhelm Dahlbom förtjänar uppmärksammas för väl behandlade lufttoner, men är något lös i teckningen, H. Lindqvist utställer en rätt frisk duk »En majdag» och Axel Lindman har från målarnes motivmagasin Visby hemfört flere nätta bitar.

Berndt Lindholm bidrager med några småsaker från Gudbrandsdalen och Skåne, målade klart och hårdt, som han brukar, Ivar Nyberg

utställer en pigg liten genre, »Söndagseftermiddag», *Wilhelm Smith* har jämte ett par porträtt slängt upp en »Vinterstämning», som han ej gittat måla färdig, och *Pelle Svedlund* representeras denna gång af några italienska bitar af mer eller mindre intresse.

Af kända namn på landskapsmålningens område förekomma äfven *Anton Genberg* och *Alfred Thörne*; inför den sistnämndes »Hög-sommar» dröjer man med ett visst vemod, ty denna tafla med sin teknik och färg från 1870-talet vittnar, hur tiden kan skynda bort från en konstnär.

Utom de i förra artikeln omnämnda porträtten, utställer grefve *Georg von Rosen* tvänne fast målade porträttbilder af biskop von *Schéele* och stadsmäklaren *Neijber* och *Anna Nordgren* ett paradporträtt af friherrinnan von *O.* med dotter.

Skulpturerna utgöras bland annat af förträffliga alster af *Carl Millés*, »Lekande elefanter», föreslagen till statsinköp, *Ruth Millés*, hvars »Blåsväder» är en synnerligen liffull och karaktäristisk statyett, och *David Edström*, som i sin »*Caliban*», »*Prometeus*» m. fl. afslöjar en ganska originalitetslofvande talang. *Carl Millés* porträttbyst af prof. *Kronberg*, utställningens främsta skulpturverk, återgafs i *Idun* n:r 52 föregående år.

Till sist förtjänar påpekas den minnesutställning, som arrangerats till erinran om de båda för ej länge sedan affidna artisterna *Robert Lundberg* och *Paul Graf* och där man återfinner deras produktion i sammandrag, en alstring, som visar, kanske mest hvad den förstnämnde beträffar, att vår målarkonst i honom förlorat en af sina friskaste talanger med sol i ögat och sol på paletten.

FRÅN SVENSKA KONSTNÄRERNAS FÖRENINGES VÅR-UTSTÄLLNING. II.

1. FILOSOFER; OLJEMÅLNING AF PAUL GRAF.
2. SÖNDAGSEFTERMIDDAG; OLJEMÅLNING AF ALFRED BERGSTRÖM.
3. LEKANDE ELEFANTER; GRUPP I SAVONIT AF CARL MILLÉS.
4. BLÅSVÄDER; STATYETT I BRONS AF RUTH MILLÉS.
5. CALIBAN; BYST I TERRACOTTA AF DAVID EDSTRÖM.

Till det bästa *Paul Graf* hann åstadkomma, innan döden slog den färgrika penseln ur hans hand, höra hans med *schwung* och glädje målade *Brügge*-motiv, af hvilka ett är här afbildadt.

*

I ofvanstående, af utrymmesskäl knapphändigt affattade öfversikt saknas åtskilliga namn och dukar, som borde nämnts för de-

ras förtjänsters skull, medan å andra sidan en del svaga alster genom detta förbigående inhöljas i en för desamma välbehöflig tystnad. Utan att nämna några namn, måste dock anmärkas, att utställningen innesluter ej så få obetydligheter, som försvaga totalintrycket och sänka den konstnärliga nivån. Bero dessa svaghetstecken på att Svenska konstnärernas förening i år skickat sina duktigaste verk till *St. Louis*-utställningen, så borde en förnuftig hushållning manat vederbörande, att ej samtidigt utställa här hemma, utan hellre sitta öfver till ett följande år.

Nu lyser denna »Kleinkunst» med sin beniciaglans bredvid de äkta konstverken, och täflingsstriden, i stället att vara en hjälteskön fejd om ett högt måls vinnande, är dessvärre några höfdingars modstulna kamp att befria lemmanne från det snärjgräs, som konstpygméerna låta växa ur djupet.

E. H—N.

Mot Mal!

Bästa konserveringsmedel
Wilh. Beckers Malpulver
i askar å 1 och 2 kr., i paket å 25 och 50 öre. **Wilh.**

Beckers Malpapper i paket om 10 ark 25 öre. **Wilh. Beckers Maltinktur** i flaskor å kr. 1: 15, 0: 65 och 0: 45. **Tjärpapper** stora ark, pr ark 20 öre. **Kamfer** i stycken och tärningar, **naftalin**, **naftalinkamfer**, **kolokvintäpplen**, äkta persiskt insektpulver. **Formalin**, **formalinlampor** och **formalinpastiller** m. m. billigast hos

WILH. BECKER

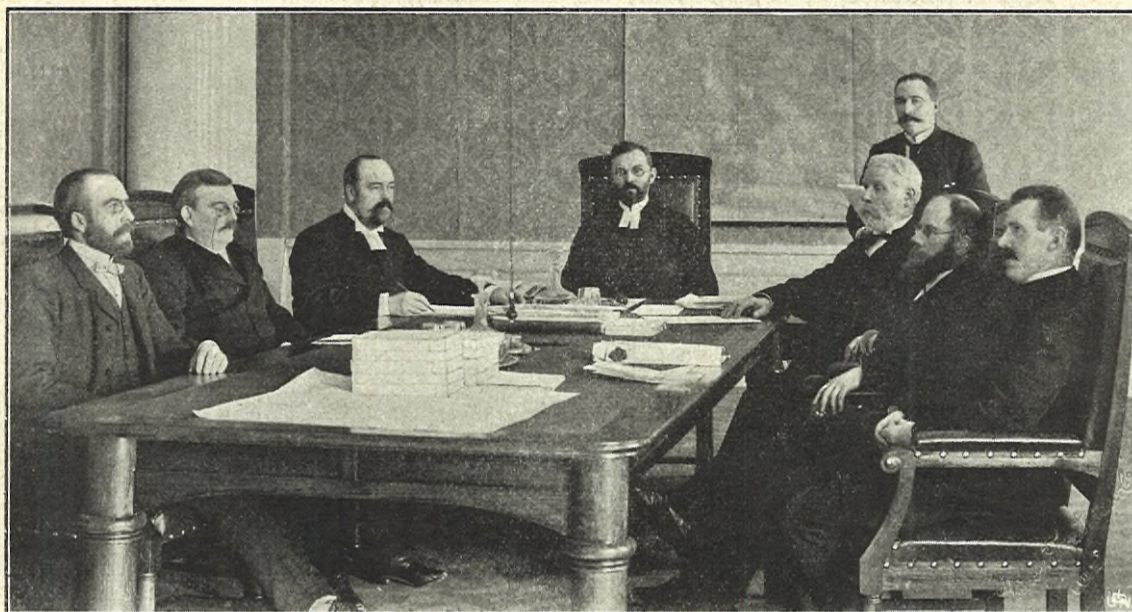
— Kungl. Hofleverantör. —

5 Malmorgsgatan 5,
24 Stora Nygatan, Götgatan 23,
STOCKHOLM.

VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I ST. LOUIS.

Den länge förberedda världsutställningen i S:t. Louis, Nordamerikas Förenta Stater, öppnas officiellt i dessa dagar. Dess väldiga maskineri igångsättes från Hvita huset i Washington af presidenten Roosevelt, som genom en elektrisk ledning ställes i förbindelse med utställningen.

Som bekant är denna närmast afsedd att hugfästa 100-års minnet af staten Missouris inkorporerande med den nordamerikanska republiken. Ehuru platsen för denna konstens och industriens ofantliga täffingskamp är så långt skild från våra bygder, skall Sverige helt visst med stort intresse följa utställningens lika skeden, alldenstund vår nation representeras därute af bland annat

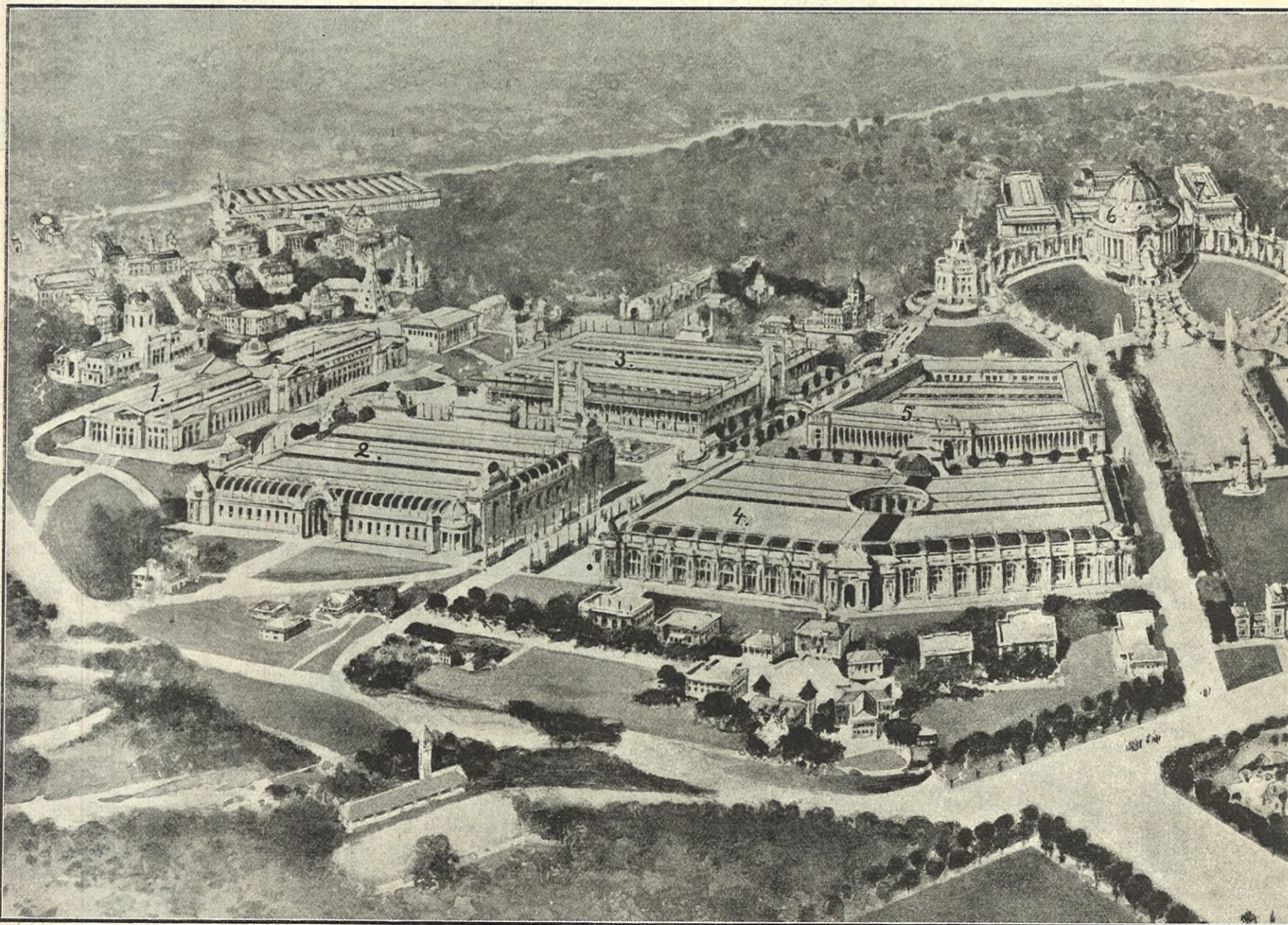
FRÅN VÅRT NYASTE STIFT. LULEÅ DOMKAPITEL. I MIDTEN BISKOP O. BERGQVIST. DE ÖFRIGA LEDAMÖTERNA FRÅN VÄNSTER: LEKTOR C. SVEDELIUS, LEKTOR J. A. LAGERMARK, DOMPROSTEN O. A. WESTER, REKTOR K. A. FREDHOLM, LEKTOR G. NORELIUS, LEKTOR H. WALLIN. STÅENDE BAKOM BORDET: AMANUENSEN F. ENGELMARK. HENNY TEGSTRÖM FOTO.

betydande konst- och skolutställningar samt af en egen byggnad — svenska herrgården — inne på utställningsområdet. Dessutom äga vi ju numera genom våra i hundratusental utvandrande ländsmän så godt som ett nytt Sverige på andra sidan Atlanten.

numera kräfver af journalistiken, endast en halfmesyr, hvadan vi i en ung svensk i S:t Louis bosatt tekniker och skicklig amatörfotograf, ingenjör Gösta Lindman, äfven vunnit en lika vaken som omdömesgill illustratör.

Bland intressanta moment, som sålunda

På grund häraf har Idun gått i författning om att kunna bjuda sin läsekrets en serie skildringar från utställningsstaden, berörande frågor och händelser, som genom sin innebörd särskildt torde intressera en svensk publik. Det har nämligen lyckats oss att i redaktör Gustaf Gullberg, som i dagarne anträder resan till S:t Louis, förvärfva en korrespondent, hvars vakna iakttagelseförmåga, lediga stil samt stora kännedom om amerikanska förhållanden göra honom väl kvalificerad för ett dylikt värf. Men skildringar utan illustrationer vore i våra dagar, med de fordringar på åskådlighet man

DEN I DAGARNE ÖPPNADE VÄRLDSUTSTÄLLNINGEN I S:T LOUIS. 1. FÖRENTA STATERNAS GUVERNEMENTSBYGGNAD. 2. KONSTINDUSTRIHALLEN. 3. GRUF- 8. ELEKTRICITETSHALLEN. 9. INDUSTRIHALLEN. 10. MASKINHALLEN. 11. HALLEN FÖR KOMMUNIKATIONSVÄSEN. 12. AGRIKULTUR

komma att beaktas, blifva de internationella kvinno- och presskongresserna, »svenskarnes dag» den 24 juni, Lundastudenternas sång- arbetsök o. s. v.

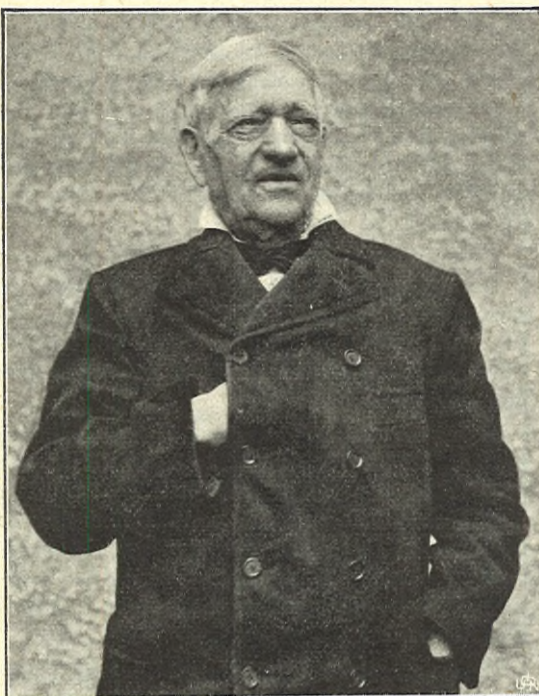
För dagen meddela vi våra läsare en totalvy af utställningsområdet, hvarå den »svenska herrgården» finnes särskildt markerad.

STOCKHOLMS ÄLDSTE BORGARE.

DEN GAMLE f. d. boktryckaren och tidningsredaktören Axel Cedergren här i hufvudstaden fyller i dag, den 28 april, 100 år, och kan han alltså i egenskap af gammal pressman vederlägga det gängse påståendet, att journalistyrket i förtid beröfvar sina jäktade utöfvare hälsa och krafter. En blick på den gamle pressmannens raka gestalt och liffiga anletsdrag visar tvärtom en ovanlig vigör, och där han nu, omhuldad af sin åtskilligt yngre hustru, njuter sin vackra ålderdom i det lilla hemmet vid Blecktornsgränd på Söder, är han en lefvande bekräftelse på, hur ett metodiskt utöfvadt arbete i förening med hälsa och friskt humör förlänga tillvaron.

Född på Gottland, där fadern efter växlande sysselsättningar blef ägare af Visby Veckoblad, kom sonen att välja typografyrket som lifskall. Ett par och tjuu år gammal, öfvertog Axel Cedergren det lilla landsortsbladet, som stannade i hans ägo till 1850, efter hvilken tid han flyttade upp till hufvudstaden och fick eget tryckeri på söder.

Ända till långt in i sena ålderdomen stod han vid sin kära kast, medan han samtidigt med intresse följde med hvad som tilldrog sig ute i världen. Och fast han numera lagt sina arbets-

BOKTRYCKARE A. CEDEREN, SOM DEN 28 DENNES FYLLER 100 ÅR A. BLOMBERG FOTO.

redskap å sido, ser han fortfarande med vaken blick ut på lifvet från sitt tryggade bo, betraktar det med oförminskadt intresse och delar helt visst icke åldringars gängse uppfattning, att endast »den gamla goda tiden» var god.

BRONSKVINNAN. BERÄTTELSE FÖR IDUN AF FRIDA LANDSORT.

III.

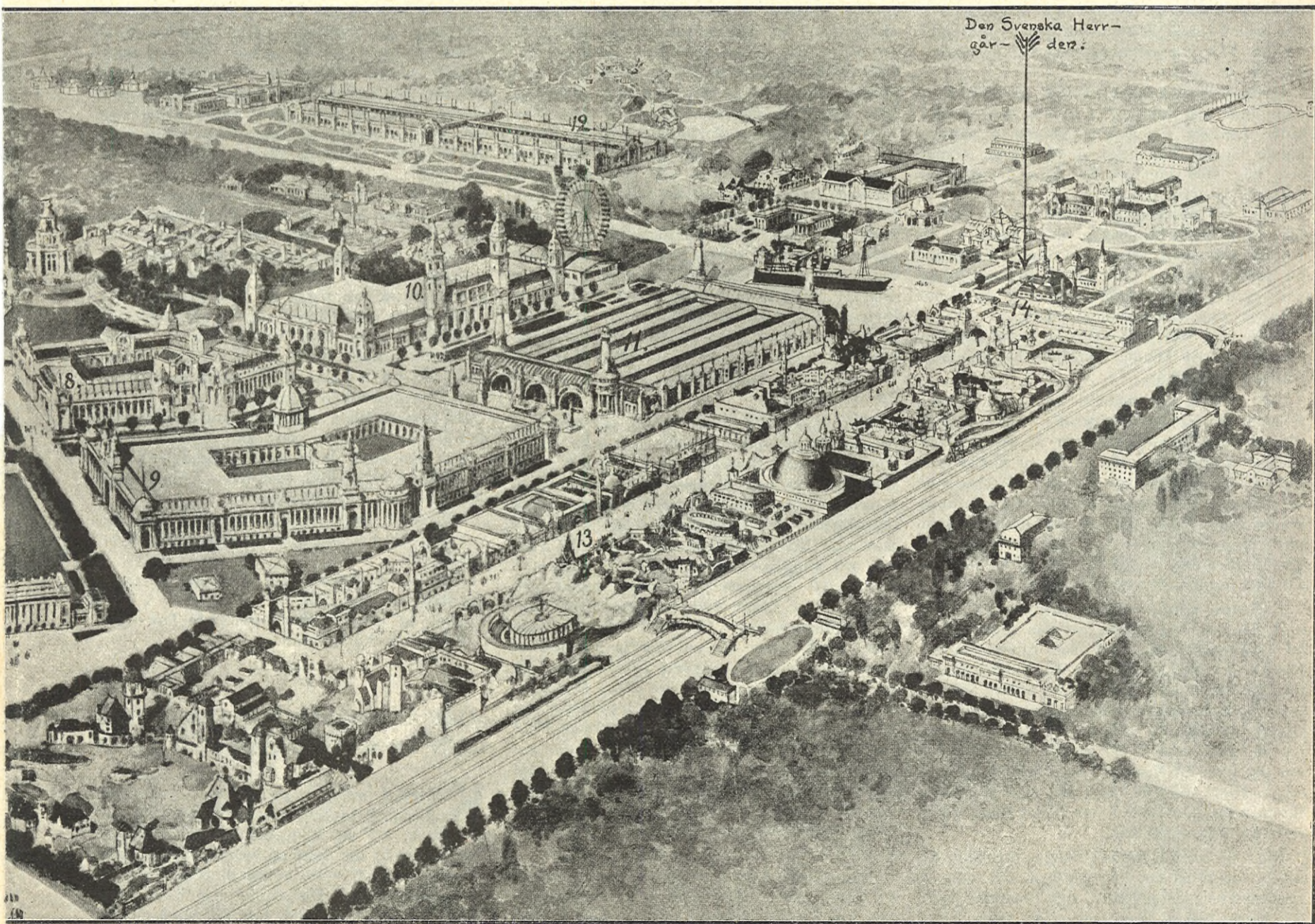
NÄSTA morgon, när Nisse vaknade, var himlen jämmulen, och höstvinden dref skurar af tunga regndroppar mot rutorna. Nisse låg stilla och lyssnade till det smattrande ljudet, och plötsligt hörde han tydligt moderns ord från kvällen förut: »Så länge man skrattar, gråter man inte.»

Nisse lyfte upp hufvudet och såg sig om i rummet. Där fanns ingen. Och barnkammaren, som låg åt söder och vette åt trädgården, och som brukade se ljus och glad ut med sina gula björkmöbler och sina tunna, hvita gardiner, låg trist och grå i den trista och gråa regndagern.

Nisse borrade ner hufvudet i kudden igen och somnade. Han sof tungt och oroligt, tills Fia i vanlig tid kom in och väckte honom. Då var hans hufvudkudde våt af tårar: han hade drömt, att modern grät, och han hade själf gråtit i sömnen.

Nu var det ljusare i rummet, och Nisse kände sig lättare till sinnes, medan han med Fias hjälp tvättade och klädde sig. Men ännu silade regnet ner från den filtgråa himlen, och det var icke att tänka på att gå ut.

I matsalen stod Nisses frukost uppdukad som vanligt, och Nisse satte sig till bords, medan Fia städade hans rum. Fadern hade

4. MANUFAKTURHALLEN. 5. HALLEN FÖR UNDERVISNINGSVÅSEN OCH SOCIALEKONOMI. 6. FESTHALLEN. 7. KONSTPALATSET. 8. HALLEN. 13. »THE PIKE», DEN STORA GATAN FÖR VÄXLANDE SEVÄRDHETER OCH FÖRSTRÖELSER. 14. DEN SVENSKA HERRGÅRDEN.

som vanligt redan ätit frukost och begifvit sig ut till patienter. Och modern sof. Nisse kunde icke vänta att få se henne ännu på ett par timmar.

Efter hennes gåtfulla ord kvällen förut och hennes alldeles nya röst föreställde sig Nisse, att äfven hennes ansikte skulle vara på något sätt förändradt, och han längtade efter att se henne, att smeka och trösta henne, om hon vore ledsen. Han skulle gärna ha velat genast gå in till henne i sängkammaren, men det var honom förbjudet att störa henne om mornarna, när hon sof.

När Nisse ätit sin frukost, gick han in i den tomma salongen. Där brann en brasa i kakelugnen, och Nisse dref håglöst fram och tillbaka i det stora rummet och kände sig nedslagen och förstämnd.

Det var då, han helt plötsligt fann den, som i hans lilla ensamma tankevärld skulle blifva honom en vän och förtrogen, och som endast väntade på att blifva funnen.

På ett af bordet i salongen stod en lampa, hvars fot utgjordes af en bronsfigur. Den lampan hade Nisse sett många gånger, när han varit inne i salongen, men han hade då aldrig gifvit akt på lampfoten, fastän han lifligt beundrat den stora, ljusgröna siden-skärmen, som dolde brännaren och glaset. Nu först uppenbarade sig bronsfiguren för honom och tog med ens och oemotståndligt hans fantasi till fånga.

Bronsfiguren föreställde en högvuxen, smärt kvinna, klädd i ett draperi, som i rika veck föll ända ned till hennes fötter. Med de upplyfta händerna stödde hon lampans oljehus, som hvilade på hennes hjässa, och hennes vågiga hår var sammanvridet till en knut i nacken.

Hennes ansikte var högtidligt och allvarligt, men hon såg icke ut, som om hon — likt fader Lennart — vore upptagen af mångahanda bestyr och icke finge störas. Lugn och hög stod hon och bar med de upplyfta armarna ljuset i höjden.

Hon var obeskrifligt vacker, tyckte Nisse. Icke som moder Gabriella naturligtvis — så vacker som hon kunde ju ingen människa på jorden vara — men bronskvinnan hade sin egen bruna, hemlighetsfulla, lockande skönhet, som var makalöst härlig.

Nisse blef hänryckt stående framför henne och betraktade henne, under det han försjönk i allehanda tankar.

Han tänkte på moderns väninnor. Ingen af dem var lik bronskvinnan. Ingen af dem såg ut som hon, och ingen af dem var så vackert klädd som hon — utom moder Gabriella förstas, som var det mest förtjusande af allting. Och ingen af moderns väninnor kunde Nisse tänka sig stå som bronskvinnan med upplyfta armar och sprida ljus. De gjorde ju aldrig annat än drucko te och åto sötsaker under ett ständigt flödande prat.

I Nisses närvaro hade modern en gång sagt till en besökande, att den lampan var en lysningspresent. Det var första gången, Nisse hört det ordet, och han hade genast förstätt det, fastän han annars sällan begrep, hvad modern och hennes väninnor talade om. Oftast pratade de lifligt och högröstadt alla på en gång och i det sorlet och stojet var det omöjligt för Nisse att klart urskilja någonting. Han undrade, hur de själfva kunde förstå hvarandra och i den villervallan hålla reda på sina egna ord.

När de vände sig till honom, brukade de uttala orden på det ofullkomliga sätt, som är utmärkande för småbarn, och som han själf för länge sedan lagt bort. Då fann Nisse dessa vuxna människor så onaturliga och till-

gjorda och så ansträngande att förstå, att han stundom icke ens gat försöka, utan, kränkt i sin värdighet, antingen icke svarade alls eller också svarade någonting på måfå. Då skrattade de alla och jollrade och pjollrade ännu värre med honom, så att han var glad, när han skickades tillbaka till Fia. Hon talade åtminstone rent.

Helst skulle han ha velat slippa vara inne i salongen, när alla dessa skrattande och pratande fruar och fröknar voro där. Men de ville alltid se honom, och modern ville alltid förevisa honom. Hon var stolt öfver hans skönhet.

Han var lång för sina år och spensligt byggd. Nästan mager hade han blifvit, sedan han redan vid tre år mist den späda ålderns knubbighet och visat denna spänstiga och förnäma hållning och dessa säkra och mjuka rörelser, som klädde hans välvuxna gestalt så väl, att den genast fängslade uppmärksamheten.

Ögonen voro af en obestämd färg mellan brunt och grått med gyllene glimtar. De voro skuggade af tätta, svartbruna fransar, och ögonbrynen voro svarta och bestämda. Näsan var fin och rak, läpparna smala men vackert bågteknade och känsliga. Hyn var blek och stötte i brunt, men håret var ännu barnligt ljus och lätt och stod i ett virrvarr af yfviga lockar kring ansiktet.

Alla som sågo honom beundrade hans utseende, och han förstod det mycket väl. Men han var så van vid denna beundran, att den icke gjorde ringaste intryck på honom. Gärna skulle han ha afstått från denna besvärliga hyllning, som husets kvinnliga umgängesväner oförbehållsamt ägnade honom, om de i stället behandlat honom som den allvarliga och tänkande person, han var. Han, som hade hufvudet fullt af viktiga spörsmål, kände sig icke smickrad af att bli betraktad, som om han varit en tafra, och han misstänkte dunkelt, att hans beundrarinnor egentligen icke alls brydde sig om honom själf, utan bara om hans ögon och hans hår och hans hållning och allt sådant hos honom, som icke hade någon betydelse för honom själf. Under det de jollrade med honom och tråkade ut honom, tänkte han på helt andra saker. Som nu till exempel på det där ordet lysningspresent. Det var ju ett passande namn på bronskvinnans lampa, som lyste så präktigt om kvällarna.

Men, tänkte Nisse nu vidare, till namn på bronskvinnan själf passade det icke, helst som det kunde användas om en mängd andra ting, som icke hade ringaste likhet med henne. I salongen fanns en stor, tjock bok med bruna läderpärmar och fylld med bilder af far och mor och Nisse själf och släktingar och vänner och kungliga och på de sista bladen med en mängd besynnerligt klädda herrar och damer. Den boken hade modern också kallat en lysningspresent. Och det namnet hade hon gifvit äfven åt en stor palm och en matta och några broderade sidenkuddar och till och med åt en strykugn ute i köskammaren. Nisses begrepp hade förvirrats af det mångtydiga ordet, som först varit så klart och sedan blifvit så dunkelt. Han skulle bra gärna ha velat fråga, men han hade fruktat en skrattdusch, och så hade den gåtan lagts undan så länge till allt det andra, som Nisse beslutat att småningom på egen hand bringa klarhet i.

Nu undrade han, hvad hans nya vän, bronskvinnan, hette. Han hade aldrig hört någon tala om henne. Kanske visste ingen hennes namn. Skulle han ändå våga sig på att fråga

modern, när hon härnäst vore så allvarsam, som hon varit föregående kväll?

I detsamma kom fru Gabriella in i salongen, sprang fram till Nisse, hälsade honom muntert god morgon, kysste honom och skrattade som vanligt. Hennes ansikte var sig likt. Nisse kunde icke se den ringaste förändring däri. Hon strålade som ett solsken, rösten lät som ett kvitter, när hon talade, och när hon skrattade, knep hon, såsom hon brukade, ihop ögonen, så att de blefvo ett par lustiga, långsmala strimmor.

När Nisse nu såg och hörde henne, föreföll honom hennes underliga ord kvällen förut som en dröm. Det var nog bara något, som han hört i sömnen. Äfven förr hade det hänt honom, att han drömt så tydligt, att det drömda tyckts honom vara något i verkligheten upplefvadt.

Å nej, moder Gabriella grät nog aldrig. Hon behöfde nog icke Nisses smek och tröst.

Och Nisse kom sig icke för att fråga, om modern visste, hvad bronskvinnan hette. Han skulle nog själf hitta på ett namn åt henne, ett öfvermåttan vackert namn, som ingen mer än han och hon skulle veta om.

När han åter satt inne i barnkammaren hos Fia och lekte med sina byggpinnar och hörde på Fias uppläsning af de nya bilderböckernas verser, lyssnade han icke med samma uppmärksamhet som dagen förut. Hans tankar voro förströdda. De flesta af dessa voro inne i salongen hos bronskvinnan, och han längtade att få träffa henne igen, när ingen vore därinne.

På modern tänkte han icke nu på samma sätt som på morgonen. Han hade ju bara drömt de där gåtfulla orden. Det var icke möjligt annat. Hon var ju sig fullkomligt lik. Det fanns icke någon skugga öfver hennes ansikte som så ofta öfver fader Lennarts. Och hennes skratt var lika muntert som vanligt. Ingen i världen var så nöjd och glad som hon.

Rätt som det var, fick Nisse en idé. Fia hade tystnat, men nu bad Nisse henne läsa mer. Och nu lyssnade han uppmärksamt: han ville höra efter, om något af de ord, som stodo i verserna, var så vackert, att han kunde ge det till namn åt bronskvinnan.

Men han ansträngde sig fåfängt med sitt lyssnande. Han fann intet enda ord, som var vackert nog. Hela dagen var han sysselsatt med att fundera ut ett namn åt sin vän, men han fick ingen ingivelse.

Så kom kvällen, och då hittade han hennes namn i sin aftonbön, som han läste för Fia.

När han kom till de orden: »Hvart jag mig i världen vänder, står min lycka i Guds händer», frågade han plötsligt:

»Fia lilla, hvad är min lycka för något?»

»Tyst nu och sof, Nisse!» svarade Fia upplysande.

Nisse drog täcket öfver munnen och småskrattade för sig själf.

»Det är hon därinne,» hviskade han nere i täcket och föll i sömn.

»DEN NÄRMASTE PLIKTEN.» FÖR IDUN AF HANNA KAMKE.

KANSKE mången menar, att i vår tid göres så mycket för att lindra nöd och fattigdom, att det knappast behöfs att ytterligare påpeka det kraf på barmhärtighet, som bibelordet: »Salige äro de barmhärtige!» ställer på människorna. Det torde nog ändå inte vara ur vägen att då och då påminna sig detta kraf. Ty liksom hvarje människa förr

eller senare behöfver barmhärtighet, så åligger det också henne att själf öfva den, ej blott ryckvis, utan under hela sitt lif, hvarhelst sorg eller nöd kommer henne till mötes.

Det finns alltid någon, som är olyckligare än hon själf, och som hon kanske på ett eller annat sätt kan hjälpa, om ej med pengar, så dock med råd eller åtminstone med vänliga, från hjärtat kommande ord. Ty det är inte nog att betala till fattigvården, det är inte nog att betala bidrag på listor, att understödja basarer och dylikt. Detta är allt godt och väl samt äfven nödvändigt, åtminstone tills vidare, men det behöfs också något annat, något mer, det behöfs en *personlig* insats.

Man får ej slä sig till ro med, att man så där i allmänhet öfvar välgörenhet, utan man skall med öppna ögon och ledd af en sann medkänsla se sig omkring, först i sin närmaste omgivning, i sin familj, bland sina vänner, och sedan utåt, om inte där finns nöd att afhjälpa, en nöd, som kanske döljes och inte kan nås af den offentliga barmhärtigheten.

Det är på detta område det begås så många underlåtenhetssynder. Man förstår i de flesta fall blott den fattigdom, som är klädd i trasor, och som tydligt kan uppfattas af en hvar. Men den fattigdom, som söker bevara sitt människovärde, som ej vill bönfälla om hjälp, som utåt söker bevara skenet samt sträfvar både dag och natt för att göra rätt för sig, den fattigdomen måste ofta förgäfvades se sig om efter en hjälpande hand. Och ändå skulle i många fall blott ett utsträckt finger kunnat bringa räddning.

Hvilket förfärligt ansvar åsamka sig ej de burgna kvinnor och särskildt mödrar, den nya generationens fostrarinnor, som, slutande ögonen för den kamp för lifvet och dess nödortft, som utkämpas rundt omkring, sitta i sina väl ombonade hem, tillfredsställda med sig själfva och hela världen, utan en tanke på, att äfven de hafva skyldighet att i sin mån lätta bördan för dem, som sucka under ekonomiskt betryck.

Det skulle inte skada, om de någon gång föreställde sig, hur det skulle kännas att med bäfvan se dagen för hyrans och skattens betalning närma sig, att med fruktan motse vintern och dess kyla med ökade utgifter för bränsle, för skodon och kläder. Hur, det skulle kännas att ej kunna ge sina barn, den uppfostran, deras begåfning kräfde, ej kunna gifva dem tillräcklig hjälp i sjukdomens dagar, allt af brist på medel.

Det skulle vara hjärtslitande, inte sant? Men denna bittra sorg ha tusende medmänniskor dagligen att utstå.

Man kan ej aftorka alla tårar, man kan ej lindra all nöd, det medgifves gärna, men om hvar och en i sin stad och särskildt de, som ha tillgångar, ville på ett verksamt sätt göra lifvet lättare för den krets af människor, med hvilken de närmast komma i beröring, då vore mycket vunnet. Naturligtvis utesluter inte detta ett offervilligt deltagande i arbetet för nödens lindrande i allmänhet. Men viktigast och säkerligen äfven af den största praktiska nytta är, att hvar och en hjälper *sin* »nästa», d. v. s. den som *närmast* behöfver hans hjälp.

Människan frestas så lätt att se bort öfver sina närmaste plikter, att söka sig plikter på längre håll, och det är därför resultaten så ofta föga motsvara förväntningarna.

Men hur oändlig mycken lycka skulle man inte kunna sprida, och hur lycklig skulle man inte känna sig själf, om man gjorde sig mödan att taga reda på, hvar *den närmaste plikten* står att finna. Hvar och en har fått sin plats i världen, och det är där han skall

verka, och det är där han skall förvalta sitt pund.

Att så många burgna kvinnor kunna betrakta det som den naturligaste sak i världen, att de själfva sitta i orubbadt öfverflöd, medan andra lida brist, har säkerligen mången gång sin grund däri, att ingen gjort dem uppmärksamma på, att de jordiska ägodelarna blott äro ett anförtrodt gods, afsedt ej blott för dem själfva, utan också för andra, och för hvilket de en gång skola aflägga räkenskap. Kanske man ej heller i barndomen visat dem, att alla människor äro bröder, att människorna utgöra en enda stor familj, där den ene är pliktig att hjälpa den andre.

Säkerligen skall det för mången, i grund och botten god, kvinna inte behövas mera än ett påpekande för att drifva henne att söka frångå sin invanda egoism. Men hon bör ej vänta, tills den mindre bemedlade brodern, systemen eller vännen själf framställer en bön om hjälp, utan hon bör själfmant söka ingripa. Det finnes många sätt att fin-känsligt göra detta t. ex. genom ett frivilligt erbjudet räntefritt lån eller en summa som gifva vid en tid, då hon vet, att större utbetalningar stå för dörren, såsom hyra, skatter, skolavgifter m. m. Vidare genom rikliga gåfvor till jul och födelsedagar i form af pengar, kläder, böcker etc., genom understöd till barnens uppfostran och studier i en eller annan form, till vistelsen på landet o. s. v.

En dylik kärleksfull omtanke får dock inte utsträckas blott till det för lifvet nödvändiga, utan den bör också arbeta på att låta andra få njuta med af lifvets glädje. Med hvilken tacksamhet skulle inte sådana glädjeämnen som en bjudning till teatern, en konsert, en utfärd, tagas emot, och hur skulle de inte låta lifvet synas ljusare för den, som eljes sträfvar blott för dagligt bröd.

Vi vilja här taga tillfället i akt och varna den gifmilde för att känna sig besviken, om han ej finner den tacksamhet, som han väntat sig. Mången, som erhåller en gifva, känner nog en uppriktig tacksamhet, men har ej förmåga att visa det och kan därför ofta synas otacksam. Men sådant får inte afhålla en kärleksfull människa från att göra godt, och aldrig bör hon genom själfberöm söka framkalla yttringar af tacksamhet. Sådant väcker endast ondt blod och beröfvar välgärningen dess finaste doft.

I det föregående ha vi hufvudsakligen vändt oss till kvinnorna, ehuru det för de gifva kvinnorna ofta kan bli svårt nog att följa hjärtats och pliktens maning, om mannen förhåller sig afvisande och ej vill vara med om att understödja mindre bemedlade, äfven om han med lätthet skulle kunna göra det. Kan hustrun till en sådan man ej med böner beveka honom att lämna hjälp, där så behöfs, då måste hon uteslutande hålla sig till sina egna besparingar.

Säkerligen skall hon få mera välsignelse för hem och barn, om hon småningom offerar sitt eget, än om det lyckas henne att få ihop en sparad summa, hvilket i detta fall blott kan ske på bekostnad af hennes hjärtefrid. Ty verklig lycka och frid kan inte den kvinna ha, som vet, att hon kunde lindra nöd, men af egennyttan hindras att göra det.

Naturligtvis mena vi inte sådana gifva kvinnor, som själfva måste arbeta med för dagligt bröd, och hvilkas besparingar, om de kunna göra några, nödvändigtvis äro afsedda för hemmets bestånd och barnens uppfostran eller för ålderdomen.

Ofta undandrar sig den i goda omständigheter lefvande människan sin plikt att understödja den mindre bemedlade, särskildt an-

höriga, emedan dessa, såsom det heter, ställa för höga anspråk på lifvet. Den bättre lottade, som tänker så, besinnar inte, att det finns en hel del saker, som äro nödvändiga för en familjs bestånd, och att äfven om inkomsterna äro små, fordringarna på bostad, kläder och barnens uppfostran, för att ej tala om föda och hälsovård, dock inte kunna understiga ett visst existensminimum, delvis beroende på samhällsställningen.

Det är inte meningen att här tala för utdelandet af allmosor åt mindre bemedlade närstående personer, utan för ett kärleksfullt och omtänksamt hjälpande, när helst det behöfs. Jämte denna skyldighet mot våra närmaste ha vi, såsom redan förut sagts, också skyldighet mot hvarje i nöd stadd människa, som kommer i vår väg.

Äfven den jämförelsevis obemedlade kan i sin mån söka bistå nästan, vare sig genom offerandet af tid, af arbete eller egendom. Ännu aldrig har någon blifvit fattig af att dela med sig åt en nödställd, ty »ju mer man delar med sig, desto mera har man kvar».

Men för att barmhärtighetens stora plikt skall kunna stå som ett manande, till verksam kärlek drifvande bud, ej blott för några få, utan för många, många, fordras att mödrarna få ögonen öppna för det stora kraf, som ställes på mänskligheten. Mödrarna böra ej blott själfva söka fylla detta kraf, utan de böra också så uppfostra sina barn, att dessa i sin ordning själfmant i handling omsätta de goda lärdomar, de i hemmet insupit.

Redan tidigt bör barnet lära sig att dela med sig åt föräldrar, syskon, tjänare, kamrater och fattiga samt bör småningom vänjas att allt mera tänka på andras behof och glädje.

Det bör inte få betrakta det som en naturlig sak, att det själf har förmåner, som andra måste sakna, utan det bör uppfostras till tacksamhet och till insikt om, att dessa förmåner i de flesta fall äro oförtjänta och lika väl kunnat falla på en annans lott.

Allt efter som barnet blir äldre, bör modern allt mera lära det öfvervinna sin naturliga egoism och bör så i ord som handling föregå med godt exempel.

Om barnet under uppväxtåren ser modern sprida lycka och glädje omkring sig, kommer det att följa i hennes fotspår, och hon skall aldrig behöfva upplefva den smärtan, att ett af hennes barn i en framtid lefver i öfverflöd, medan de andra kanske knappast ha det nödvändigaste.

För en mor, om hon eljes förtjänar modersnamnet, kan det väl inte heller finnas något förfärligare, än om något af hennes barn får kämpa och sträfva, utan att stödjas af sina syskon, som dock vuxit upp i samma hem, ledda af samma moders hand.

Där en sådan hjärthöhet mot syskon äger rum, är det i de flesta fall moderns fel.

En och annan förmögen person menar, att det är bäst, att barnen uppfostras utan vetenskap om föräldrarnas goda ekonomiska ställning, så att de bevaras för högmod samt uppväxa i enkelhet och anspråkslöshet.

Detta kan dock ske lika väl, blott de uppfostras så, att de få klart för sig, att penningen endast är ett lån under den korta jordetiden, ett lån afsedt för egen nödortft och glädje, men äfven för andras både nödortft och glädje.

För vår del betrakta vi hvarje sådant hemlighetsmakeri från föräldrarnas sida ej blott såsom onödigt, utan till och med som skadligt, ty på omvägar, genom kamrater, tjänare m. m.

Förnämsta tvättmedel

Äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS
Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS
Prima Tvätt-Tvål

få de ändå reda på sanningen och då kanske i öfverdrifven, smickrande form.

Därför är det bättre, att föräldrarna handla öppet samt utan ångslan låta barnet se, att de välsignats med jordiska ägodelar. Detta hindrar inte, att det uppfostras i sparsamhet, ehuru ej i en sådan sparsamhet, som håller på penningen för dess egen skull, utan för att den skall kunna åstadkomma så mycken nytta som möjligt både för ägaren och för andra.

Redan tidigt måste barnet således få klart för sig, att egendom medför ansvar, och ju äldre det blir, desto djupare måste känslan af detta ansvar tränga, så att den omsättes i handling för andras väl.

Om föräldrarna och särskildt mödrarna sålunda genom lära och exempel uppfostra sina barn till goda, kärleksfulla människor, göra de på samma gång en sådd för framtiden, ty den dag kan komma, då äfven deras barn kunna behöfva hjälp. Människolifvet är ett böljande haf, och allt går i vågrörelser. Den, som i dag är öfverst på vågkammen, kanske i morgon redan sjunker i djupet för att lämna rum för en annan.

FRÅN VILDMARKS OCH JÄRNVÄGS-BYGGARELIF.

BLAD UR FRU SARA STARES ANTECKNINGAR —
HOPSAMLADE AF MARIA RIECK-MÜLLER.

I.

Augusti 1885.

JAG HAR trädt öfver tröskeln till mitt eget hem! — Det första — härligt nya och fina.

Ty jag vet, att det skall blifva att ständigt byta hemort, när man gifvit sin tro och loften till en ingenjör vid statens järnvägsbyggnader. Olle har redbart talat om för mig alltsammans — huru de hafva det kamraternas fruar, — och det har ej alls afskräckt mig. Tvärtom. När jag sent på kvällen, efter bröllofsfest och en två miles lång landsvägsfärd, stannade här framför bron till det lilla låga huset ute på linjen — var det som om Olle slagit upp porten för mig till äfventyrlandet. Och jag tänkte: nu börjas det —

Hvad tiden går fort! Snart har en hel månad förflutit sedan den kvällen. Och ingenting alls har händt af äfventyr eller besvärligheter af något slag — om jag undantar, att Klara, som är en särdeles prydlig och nått jungfru från Stockholm, så småningom uppenbarar, att hon ej är mer kunnig i matlagning än jag själf. Härigenom har jag äfven fått klart för mig, att Olle utom alla andra stora egenskaper äfven äger en ängels tålmod och fina takt. Och dessutom måtte han hafva en beundransvärd matsmältning. Jag fick nästan tårar i ögonen i går middags öfver hans sätt att öfvervinna materiella svårigheter. Och jag vill se det manfolk, som kan mäta sig med honom i detta afseende. Vi hade blåbärskrämm till midnatten, hvilken under förenade bemödande af fru och jungfru hade blifvit till det märkvärdigaste jag sett i den vägen. Den var inte det minsta lik den, som jag ätit där hemma — utom i färgen. Den var seg som lim och hal och otäck, och själf

kunde jag ej få ned en sked af den. Men Olle! Ja, när han såg, att det ej gick på vanligt sätt, åt han upp grädden först, sedan tog han tallriken och ställde sig i kakelugnsvrån med ryggen åt mig, och där drack han upp min blåbärskrämm — lät den åka ner på en gång, då det ju ej gick annars. Och i stället för att beklaga sig öfver att vara halfkväfd eller något dylikt, skrattade han åt mig och tyckte bara det var synd, att han ej kunnat få någon smak af den, ty han var alldeles säker på, att den måste vara synnerligen välsmakande.

Är det ej storartadt! Men det skall dröja någon tid, innan jag försöker med blåbärskrämm härnäst. Ö, att det skall vara så invecklad att laga till god mat, när det är så enkelt att äta den!

Och det var den första besvärligheten. — Egentligen ingenting att skriva om — om jag ej gärna ville hafva det för mina ögon för framtiden, ifall jag en gång skulle få lust att beskylla Olle för benägenhet att — liksom andra män — fästa sig vid småsaker.

Förresten har jag ju sett så litet af lifvet omkring mig ännu. Jag förmodar, att de flesta nygiftra fruar, liksom jag nu, ej hinna med att tänka på eller bry sig om annat än det som är närmast till. För mig är det Olle, — så lustigt, att det aldrig vill bli Olle när jag känner mig högstämd. Och, när han är upptagen och ute i sitt arbete, är det fortfarande han, — fastän medelbart — genom alla de kära föremålen i vårt hem, som jag nästan tycker vara en del af oss själfva — och som jag har nöje af att gå och känna, att de finnas omkring mig. Hvad här är vackert — både inom och utomhus! Jag har aldrig trott, att det kunde finnas så mycken poesi hos en bondgård...

Det långa envåningshuset, som blifvit nymåladt, tills ingenjörn skulle flytta in, ligger på en kulle mitt i solskenet, emellan två små vackra sjöar.

Den ena sjön har något så stort och mäktigt hos sig, fastän den ej är stor till sin utsträckning. Och de höga, barrklädda bergen rundt omkring göra, att den alltid ser så allvarlig ut. Och så djup! Hu, hvad den måtte vara djup! När jag i skymningen står vid matsalsfönstret och ser ut efter linjen, om ej en lång, vacker järnvägsingenjör skall blifva synlig, glider blicken ofta ut öfver sjön och stannar vid den stora stenen i dess mitt. Och jag måste tänka på dem, som drunknat här, att de visst måtte ligga invid den stenen, ty den är lik en grafvård. Och om natten, när vi sofva, glida de upp helt sakta på sin sten för att i stjärneljuset få se en liten glimt af den sköna jorden...

Den andra sjön har låga, skogiga stränder och ser så kall och oåtkomlig ut. Endast när solen går upp, är den riktigt vacker. Då ligger den i fullt ljus och de rosenfärgade morgondimorna, som sväfva längs vattnet, ge den lif och glans...

Bakom vår gård, tätt under berget, ligger en gammal, underlig bondgård, två våningar och gultmålad. Det är en välbärgad änka, som är värdinna där, och hon bor ensam med en son och en dotter i den gamla byggnaden. Dottern är mycket vacker. Men hon heter Serafia. Tänk — Serafia! Emellertid blef jag nästan häpen, när jag första gången kom dit, ty i den stora salen, dit jag bjöds stiga in, hade de en riktig kyrkorgel byggd — som med sina blänkande pipor upp tog hela ena väggen. Mor själf var nog mycket stolt öfvet den möbelen, som var tillverkad af den för många år sedan döde mannen. Men jag skulle ej vilja hafva en dylik pjäs här hemma, och jag är rätt belåten öfver att Olles begåfning ej alls ligger åt detta slags byggnadsverksamhet.

Det är så egendomligt, när man är född och uppfostrad i stad, där bönderna förekomma endast på torget och som försäljare i köken, att så med ens förflyttas midt ibland dem och veta, att förmodligen många, många år af ens lif skola förflyta ute på landsbygden. Men nästan instinktivt känner jag redan, att jag skall trifvas i denna omgivning. Naturen har jag alltid älskat, och det är som om folket flyter samman i ett med den. Ja, jag är säker om, att jag passar bra att färdas omkring och bygga järnväg, blefve det så tvärs igenom fjällen...

27:de september.

Ändtligen har jag varit med om något som smakar af äfventyr. Jag har åkt inuti ett lokomotiv. Här på linjen säga de, att man åker på maskinen. Nåja det är det samma. Hufvudsaken är att jag gjort det. Suttit uppflugen på kolboxen i det skakande, frustande vidundret. Och jag lefver än! Men det hade jag väl knappast gjort, om ej Olle suttit bredvid med armen omkring mig och lugnat mig, så att jag till slut nästan tyckte, att det var fullkomligt ofarligt. Emellertid är jag mycket glad öfver, att ödet ej gjort mig till lokomotivförarfru. Då skulle jag snart nog vara vansinnig af ångslan.

Det är tillräckligt uppskakande veta, att Olle emellanåt är tvungen färdas med maskinen. Men han måste... Och för hvar gång jag har honom hemma igen, älskar jag honom dubbelt... Jag börjar tro, att endast detta att älska någon öfver all beskrifning är ett stort äfventyr. Man har aldrig ett ögonblicks lugn, när han är utom synhåll. Och man börjar dikta ihop långa historier...

Då är det lyckligt, om han är förståndig och slug. Jag börjar misstänka, att Olle är det tillräckligt för mig.

Han har under de sista veckorna begynt taga mig med ut på linjen — till grusgropen, arbetarebarackerna, schacktingar, brobyggen, trumläggningar — och hvad det nu allt heter. Och det är bestämdt ej endast af begär efter mitt sällskap — ty jag är nog ett rätt besvärligt sådant, ovan som jag är att gå bland allt detta bråte. Jag genomskådar dig, Olle lilla, och begriper, att du ville visa mig, att det hela är mindre lifsfarligt än jag tror. Och jag skall försöka tro dig, utom när du vill öfvertyga mig om, att sprängskott äro ofarliga, fastän jag själf härom dagen var nära att springa i sjön, då det brakade löst. Ty det är väl ändå lifsfara, när man nästan ej har annat att välja emellan än att dränka sig eller att slås ihjäl af ett helt berg, som flyger i luften. Det var riktigt roligt att se, hur blek du var, när du till slut hann upp mig där ute i vassen. Och jag tror, att du innerst ger mig rätt. Äfven något litet, då det gäller dessa framrusande, hväsande maskinodjur — åtminstone för ett ögonblick i går. Gud, hvilken olycka hade det ej kunnat bli!

Så länge jag lefver kan jag ej glömma min fasa — blandad med tacksamhet, öfver att det ej blifvit värre, då jag i går afton gick framåt vägen för att möta Olle och fick se honom långt borta, långsamt och linkande, komma emot mig. Det var duktigt af mig, tycker jag själf nu, att hvarken svimma eller skrika, när jag fick se honom på närmare håll — så som han såg ut. Skinnskrubbad i ansikte och på händer, och det ena byxbenet sönderrivet och nedsmordt af våt lerdjord... Men det var förstas ingenting — ingenting alls att tala om...

Det var endast en bagatell. Vattenröret i maskinodjuret hade bara sprungit sönder, så att han — Olle — förare och eldre — för att ej blifva lefvande ångkokade fått hoppa utaf under farten, utan att tänka på, hvart det bar. Och naturligtvis var det ej minsta fara för att slå ihjäl sig då. Det var ju ren otur, att det kommit litet lera på byxorna. Och jag tror till och med, att Olle bedyrade att de andra två kommit ned på fötterna. Ty järnvägsfolk reder sig alltid... Ja nu hafva visst äfventyren börjat...

7:de april.

Det är ju en hel evighet, sedan jag sist skref något i min bok... Hela vintern har gått — nej, flugit. Och hvilken vinter! Bara lycka och sol och värme — fastän det har varit kallt om fötterna. Det är ett rysligt golfdrag här. Och jag, som är van vid det gamla ombonade hemmet i staden, har förstas fått kylknölar på tårna. Jag tror förresten ej, att det är en enda af järnvägsfruarna, som ej hafva kylknölar. Det hör visst till... Apropos järnvägsfruarna så hafva ett par varit och hälsat på oss — ett par af de äldre. De voro alldeles förtjusta i vårt hem med alla de nya, fina sakerna. Men de runkade på hufvudet, i det de beskrefvo, huru deras möbler blifvit under årens lopp, sedan de flyttat tjugugång under året. Det var riktigt otäckt att vara ensam sedan de gått. Ty jag tyckte att alla stolar, bord, skåp och soffor omkring mig jämrade och knakade i förtviflan, och öfverallt såg jag afstöta hörn och ben, rispor och skrämor. Ö, att allt skall vara förgängligt! Men det hör ju till — liksom kylknölar... Och då inte Olle tycker, att det är rysligt, skall inte jag heller göra det.

Förresten tycka de där hemma, att jag redan blifvit så fruktansvärdt »morsk»...

Men att det redan är vår snart! Skall någon vinter mer kunna blifva så förtjusande som denna? Olle har ju under den mörka tiden mindre arbete ute på linjen, och under de långa aftnarna vid brasan och lampan hafva vi riktigt hunnit komma under fund med, huru bra vi två passa tillsammans. Om söndagsförmiddagarna hafva vi varit ute på isen eller uppe i backarna på skidor. Men det är slut nu, ty jag börjar bli så fort trött — och det är så roligt att ligga på chaiselongen och höra Olle läsa högt. Ack om det snart ville blifva sommar!...

29:de maj.

Luften är genomskinlig och hög, så att man tycker sig kunna se ända in i himmelen. Och så blå, blå, blå, att när den speglar sig i den djupa sjön här, blir denna en stor glänsande safir. Säl-

gens gula hängen doppa djupt ned i det blå vatt-net, och öfver björkarna i backslutningen är det som om gröna slöjor vore utkastade.

Hela jordarbetarelaget här utanför sjunger... Huru skulle de kunna göra annat, när våren håller fest.

Jag tycker bara, att det är synd om alla dessa arbetare, som hela soliga dagen måste stå och gräfva och hacka i lera och jord. Tänk, hvilken lust de skola hafva att i stället lägga sig rak-långa på rygg i någon skogsbacke och tänka på kärestan...

I går afton, när jag gick in köksvägen, låg där på tröskeln till den öppna köksdörren en stor häggkvist med svällande härliga knoppar. Nyss förut hade jag sett Erik Matts — Olles handlangare — komma springande utför bron där, som om det var något viktigt i färde... Ja, ja — det var också så mycket som den allra finaste lilla kärleksdikt...

Jag har nog sett, huru gärna Erik stannar i köket numera, sedan Sofi kom dit. Och Sofi är snäll och bra, fastän hon är tungsint. — Och hon kan laga mat! Mätte hon nu bara hafva så mycket förstånd, att hon sätter sin kvist i vatten, så att de kära knopparna slå ut. Ty Erik är en rapp och duktig gosse, och ingen kan draga dressin så jämnt som han.

Olle tar mig rätt ofta med på dressinfärder numera, sedan det blifvit värme i luften. Det är ett mycket roligt sätt att färdas, när det blir för tröttsamt att gå, och på detta sätt har jag nu snart fått reda på alla de olika arbetena på hans afdelning.

Det är allt ett godt stycke arbete de hafva för sig, dessa järnvägsbyggare, och denna bandel lär vara aldeles särskildt svår och ansvarsfull. Ty det är ej nybyggnad, utan en smalspårig bana, som, utan att pågående trafik får hindras, skall göras i stånd till bredspårig. Hu! hvad alla dessa tåg och maskiner, som ständigt rusa fram och tillbaka, sätta för en skräck i mig. Ty det kan vara farligt på sina ställen, helst nu på våren. Och Olle säger, att just här i Norrland är det svårt under källossningen.

Men trots källossning och andra vanskligheter är det dock visst, att på ingen annan fläck af jorden är våren så som här — så vidunderlig och trolsk.

Det är också en sådan underligt ljuf smärta den ger, när hela långa natten fylles af fågel-sång och surr från fersen och de hundratals sväl lande bergbäckarne.

Hvem kan väl sofva lugnt under dessa ljusa nätter? Och när morgonen kommer, springer jag på bara fötter till fönstret för att se, huru hela raden af späda björkar där utanför på en enda natt fått i ordning åt sig en ny klänning af ljustaste grönt.

Ute i trädgårdslanden, som Olle låtit ställa i ordning åt mig, har jag sått en massa frö. Undrar just hvad det skall bli af dem... Jag har aldrig varit med om trädgårdsodling förr och är så ängslig för, att de ej skola bry sig om att komma upp. Egentligen borde det komma en hel hop, ty jag stoppade ned så mycket jag hade. Olle hade visst köpt för åtta kronor; och det vore väl bra dåligt, om ej det skulle räcka till på mina fem sängar...

Det är underligt, huru jag i vår glädjes åt allt detta alstrande lif omkring mig, och huru jag känner och ser det, som förr lämnat mig oberörd. Är det lyckan som gjort mig seende? Eller är det detta att jag nu själf är med i det stora undret — varde!

ven, till hvilket han vet att jordelivet endast är en förberedelse. Sedan han uppgifvit sin anda, föres hans själ af skyddsängeln inför Guds tron, på vägen dit passerande först dämonernas hopar, som lura efter rof, och sedan änglarnes skaror, de där prisa och lofva Gud. Domen blir, att Gerontius' själ skall renas i skärselden för att sedan kunna för evigt framträda för Guds ansikte. Åskådningen är, såsom synes, rent katolsk, och detta har gifvetvis beredt tonsättaren tillfälle att i sin musik bereda rymlig plats för det mystiska elementet.

Redan i det synnerligen vackra orkesterförspelet får man i sammandrag tondiktens huvudinnehåll. Och sedermera stå solostämmorna och körerna på ett verkningsfullt sätt emot hvarandra. Bland de förra märkes främst Gerontius och hans själ, hvilket hufvudparti är ganska omfattande och innehåller flere musikaliska skönheter. Det utfördes värdadt och förtjänstfullt af hr Nyblom, om man ock kunde märka en viss afmatning mot slutet. I ängels parti hade fru *Afzelius-Bohlin* fått en synnerligen tacksam uppgift, den hon ock löste med sann musikalisk upfattning. Särskildt förtjänar hennes utförande af den undersköna sången »Mein Werk gethan» att omnämnas. Prästens och dödsängels partier sjöngos af hr *Gustaf Sjöberg*, hvars präktiga stämorna som alltid gjorde sig väl gällande, om man ock skulle önskat den deklamatoriska stilen i dödsängels parti bättre framhållen.

Största intresset är dock fäst vid körerna, och som körverk intager »Gerontius' dröm» en alldeles säregen plats. Särskildt gäller detta dämonernas körer, hvilka väl nästan sakna motstycke i djärfva harmonier och bjärta klangfärger, öronpinande dissonanser och skräckfulla motiv. Adlades ej det hela i denna musik, säger en tysk kritiker, af storhet och upphöjdhed, skulle man tillsluta öronen för densamma, men i stället lyssnar man nu på en gång dragen till och bortstött af de fallna andarnes rysansvärda oväsen. Det gifves också, säger samme kritiker, knappt något i hela körlitteraturen, som är så svårjunget som dessa dämonkörer, i hvilka tonsättaren tangerar uttrycksomöjlighetens yttersta gränser.

Föga mindre beundransvärda öa emellertid änglarnes körer med deras mystiska stämning och rika harmoni. Kontrasten emellan dämonernas och änglarnes körer är af slående verkan, och Elgar visar sig här öfverallt som en synnerligen skicklig tonmålare med både starka och stämningsfulla färger. Verkan af körerna blir än större därigenom, att tonsättaren emot hufvudkören ställt en mindre halfkör, hvarigenom det hela vinner i utjämning och nyansering. Af änglarnes körer måste särskildt framhållas den ypperliga »Preis Gottes Heiligkeit» samt den mångstämmiga, underbart sköna och praktfulla slatkören.

Orkestern — k. hofkapellet skötte sig utmärkt — har ock att framvisa en hel del beundransvärda saker — allt vittnande om en begåfning hos tonsättaren af sällsynt slag. Och dock är Elgar, som så nästan med ens blifvit världsberömd, en fullständigt sjäflärd man. Stående i sin bästa ålder — han är född år 1857 — bör han kunna skänka oss ännu många framstående verk. Ett nytt stort artadt oratorium »Apostlarne» har för ej länge sedan fullbordats och gör redan sin rond genom utlandet större konsertsalar. Vi taga för gifvet, att Nya Filharmoniska Sällskapet skall upptaga äfven detta körverk, då det nu med framförandet af Gerontius' dröm vunnit en så lysande seger. Ty litet hvar af de vid konserten närvarande — ty värr var det ej utsåldt — öfverraskades nog af den lätthet och otvungenhet, hvarmed den förstärkta och friskt klingande kören öfvervann de flerstädes oerhörda svårigheterna, på samma gång hela utförandet präglades af en sammanhållning och förståelse, som kommo det utförda verket att framstå såsom lätt fattbart för en hvar. Förtjänsten här af och erkännandet därför torde lättvist böra fördelas mellan anföraren, kapellmästaren *Rung* från Köpenhamn, och körinöfvaren direktör *Wiklund*. Nya Filharmoniska Sällskapet kan ock vara stolt öfver att redan vid sitt andra uppträdande hafva vunnit en så fullständig seger. Må segern sporra det till nya ansträngningar, men må ock allmänheten genom fulltaligt besök å sällskapets konserter lämna välbehöfligt stöd åt dess arbete!

KUNGL. TEATERN har i dessa dagar gifvit P. E. Lange-Müllers sago-opera »Vikingablod» med fröken *Davida Hesse* och hr *Oscar* som debutanter i respektive prinsessans och sjökonungens roller. Då operan för ej så länge sedan upplefde sin premiére å vår lyriska scen, stod som bekant strid mellan kungl. teatern och pressen angående en för båda parterna viktig principfråga, hvarunder all recensering af operaverksamheten hvilade.

de. Af nämnda skäl har Idun ej förr än i detta nummer funnit tillfälle till ett uttalande om den nyintroducerade danska operan.

Handlingen i »Vikingablod» hvilat på ett lyckligt funnet sagomotiv. Ett sydlandskt folk, öfverkulteradt och degeneradt, är nära att dö ut af brist på lifskraft.

Fursten öfver det yppiga sagoriket är hopplöst sjuk och symboliserar genom sitt lidande sitt till undergång dömda folk. Rikets astrologer förklara dock, att räddning finnes, om en frisk telning inympas på den murkna stammen; men denna telning måste hämtas från ett främmande land, långt upp i norr. Furstens dotter prinsessan och hennes tärnor ikläda sig då svanhamnar och flyga mot norden för att hämta den ört — ty de tro att det är en sådan — som skall frälsa deras folk. Där träffar prinsessan en kraftfull ung sjökonung, de båda unga bli kära i hvarandra och deras bröllop ständar i vikingaborgen. Men då brudgummen efter vigseln röjer för sin brud, att han kvarhållit henne genom att gömma undan hennes svanhamn, som hon vid ett tillfälle förlorat i skogen och som han nu återger henne, anklagar hon honom för svek och flyger tillbaka till sitt land. Men sjökonungen sammankallar sina vikingar, de gå ombord på hans snäcka och segla öfver hafven till det dödsdömda riket. Där återförenas han med prinsessan och nu är folket räddadt, ty det var den nordiska kraften och hjältemodet, som krädes för det sydlandska folkets frälsning.

Till denna dikt har P. E. Lange-Müller komponerat en synnerligen välklingande och nobelt orkestrerad musik, till hvars vackraste partier höra första aktens körer, prinsessans i folket hållna romans i andra akten samt den ståtliga offerkören och svärdsdansen i tredje akten; äfven sjökonungens parti har en mycket anslående karaktär. Att påtagliga intryck från moderna tyska mästare kunna spåras i partituret är sant, men det skulle vara roligt att veta, hvem af våra nu levande nordiska musici som egentligen går egna vägar. Till och med den i dubbel mening tongifvande konstnären i vårt inhemska musiklif har ej alltid lyckats undvika reminiscenser i sin diktning.

Bland tolkarne af verket tog hr *Oscar* priset som sjökonungen. En så målmedveten debut som hans får man sällan bevittna. Röst och sångföredraget voro båda ypperliga, aktionen intelligent och den yttre typen ståtlig. Äfven fröken *Hesse* gjorde ett fördelaktigt intryck, och stäm-mans klang och intensitet bådade godt för kommande uppgifter.

Fru *Claußens* parti (fostermodern) var föga tacksamt, tycktes för öfrigt ej ligga bra för hennes röst, som lät hård och pressad; hr *Malm* var en tilltalande stjärntydare och hr *Wallgren* gaf illusoriskt den af sjukdom förlamade fursten.

Uppsättningen förtjänar loford för stil och färging och likaså tredje aktens liffulla bröllops-scen för ett vackert regissörsarbete. Det är därför att hoppas, att den fina, poetiska operan får länge dröja på spellistan.

DRAMATISKA TEATERN. Den gamla goda franska komedin har åter hållit intåg på denna scen, som en gång hade sin glansperiod i Dumas fils', Feuillet's, Sardous och Gondinet's tecken. »Motståndaren» af A. Capus och A. Arène, det senaste programmet, är nämligen i hög grad besläktad med den goda franska komedidiktning, som i sig innesluter det bästa af det galliska lynnet, dess förmåga af moralisk patos, dess elegans och esprit.

Temat — äktenskapsbrottet — är visserligen allt annat än originellt, men det är i förloppets behandling och i den sedliga ton, som genomgår stycket, man har att söka dess förtjänster.

Hr *Fredrikson* som den kränkta äkta mannen bar stycket med glans på sina fortfarande starka skuldror. Det var en verklig njutning att se honom spela och förnimma säkerheten i hans replikföreläggning, medan å andra sidan hans medspelare voro antingen medelmåttiga eller i sämsta fall stodo betänkligt långt under strecket.

Det blir alltså styckets eget värde och hufvudrollens återgifvare, som tillsammans skola skapa pjäsens framtid på svensk scen.

SÖDRA TEATERN afslutar om lördag sin säsong, hvars sista nyhet har varit det tyska lustspelet »Panelhöns», som fått ett godt återgifvande och slagit mycket an.

FOLKTEATERN stänger äfven inom kort sina portar och för alltid. De gamla goda nöjes-traditionerna därstädes ha uppehållits in i det sista med en veritabel fars »Privatdetektiven», som hör till de bättre inom genren. Men så är den också importerad från Wien, där det oftast finns en spirituallare gemytlighet än i Berlin.

NYA FILHARMONISKA SÄLLSKAPET

har med sin andra abonnementskonsert den 19 dennes visat sin allvarliga afsikt vara att för vår musikaliska publik framföra äfven nyheter af verkligt framstående art. Och en sådan måste »Gerontius' dröm» af Edvard Elgar anses vara. Detta är ock så mycket märkligare, som kompositören är engelsman och man på musikens område just aldrig varit van att vänta något af djupare innehåll från det britiska öriket.

Innehållet är hämtadt ur en dikt af kardinal Newman. Gerontius är en from kristen, som ligger för döden. Hans vänner omgifva hans dödsbädd och bedja för honom. Gripen af dödsfruktan längtar han efter lifvet på andra sidan graf-

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN,

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 1—7 MAJ 1904.

Söndag: Kejsarsoppa; gröna bönor med rödt smör; stekt kalkon med salader; apelsinkompott med gräde och bakelser.

Måndag: Frikassé på kalv med ris; sviskonsoppa med gräde och skorpor. Tisdag: Afredd buljong med jordärtskocker; kromgrädda med smör och pepparrot.

Onsdag: Oxstek som vildt med brynt potatis och vinbärgelé; giftas.

Torsdag: Ärtor med fläsk; beignet soufflé med sylt.

Fredag: Kall oxstek med potatis-kroketter och saltgurka; kokt fruktpudding med vispad gräde.

Lördag: Salt lax med stufvad potatis; slätvälling med ägg.

RECEPT:

Kalkon, stekt i gryta (f. 12 pers.). 1 kalkon (3½ kg.), 2 mandelbröd, 2 msk. smör, 1 kkp. mjölk, ½ msk. salt, ¼ tsk. hvitpeppar, 2 hg. späck.

Till stekning: 2 msk. smör, 1 lit. svag buljong eller kokande vatten. Sås: 1½ msk. smör, 2 msk. hvetemjöl, köttsky, ½ dcl. tjock gräde.

Beredning: Kalkonen plockas och

svedes öfver sprit- eller gaslåga samt putsas mycket väl. Den uppskäres och inälfvorna tagas ur, fötterna skäras af vid knäleden, hals och vingar huggas af kräfvan, hjärtat och lefvern sköljas väl och kalkonen tvättas in- och utvändigt med ljumt vatten, hvarefter den torkas och ingnides med kryddorna. Mandelbröden bestrykas med smöret, doppas i mjölken och instoppas i kalkonen, som därefter sys igen, uppsättes och belägges med tunt skurna späckskifvor, hvilka fastbinas med segelgarn förut doppadt i kokande vatten. Smöret smältes i en stekgryta, kalkonen ilägges med bröstet upp och litet af den kokande buljongen tillsättes. Kalkonen får därefter steka med tätt slutet lock omkr. 2—3 tim. under det den öfveröses hvar tionde minut vändes och spådes litet i sänder.

Kalkonen skäres och garneras med grönsalad och brynt potatis.

Köttjusens silas och skummas noga, smör och mjöl sammanfräsas, köttjusens tillsättes litet i sänder, hvarefter såsen får koka 10 minuter, den tjocka grädden tillsättes och såsen får ett uppkok samt afsmakas.

Apelsinkompott (f. 6 pers.). 8 apelsiner, 70 gr. strösocker.

Beredning: Apelsinerna skalas, skäras i skifvor och alla kärnor borttagas noga. Apelsinskifvorna läggs i en geléskål, hvarfals med sockret. Efter 2 tim. fransilas saften, som därefter får ett uppkok och hälls kall öfver apelsinskifvorna. Apelsinkompotten serveras med gräde.

Sviskonsoppa (f. 6 pers.). 300 gr. sviskon, 75 gr. krossocker, skalet af

½ citron, 3 lit. vatten, 2 msk. potatismjöl.

Beredning: Sviskonen sköljas väl i ljumt vatten. Hälften af dem stötes i stenmortel tills de gå sönder. De påsättas tillika med de hela sviskonen i kallt vatten och få koka, tills de äro mjuka, då de passeras. Citronen tvättas väl och torkas, och skalet afrifves mot sockret. Den passerade soppan får koka upp tillsammans med sockret och afredes med det i litet kallt vatten uttröda potatismjölet, hvarefter soppan får ett godt uppkok och afsmakas.

Den serveras helst kall, med vispad gräde och skorpor.

Oxstek som vildt (f. 6 pers.). 1½ kg. innanlår eller fransyska, 1 hg. späck, ½ lit. ättika, 1 lit. vatten, 2 msk. smör (40 gr.), ½ msk. salt, ½ tsk. hvitpeppar, ½ liter gräddmjöl.

Sås: ½ msk. smör (10 gr.), 1½ msk. mjöl, köttjus, 1 tsk. soja.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, bultas väl och späckas i täta rader med det i fina strimlor skurna späcket. Det nedlägges, dagen innan det skall användas i en blandning af ättika och vatten, upptages och inklappas i en duk. Mjölken kokas upp. Smöret brynes i en stekgryta, köttet nedlägges och brynes väl på alla sidor, hvarefter det kryddas och spådes med mjölken, litet i sänder och får steka med tätt slutet lock omkr. 3 tim. Köttjusens silas och skummas och såsen beredes på vanligt sätt samt afsmakas med soja. Köttet skäres i tunna skifvor och öfvergjutes med ett par msk. sås.

Beignet-soufflé (f. 6 pers.). 3

dcl. mjölk, 106 gr. smör, 2 tsk. socker, 106 gr. hvetemjöl, 3 äggulor, 2 hvitor.

Beredning: Mjöl, smör och socker få koka upp, mjölet iverpas och massan får koka, tills den släpper pannan. Då den afsvalnat tillsätts äggen ett i sänder under flitig rörning. Af massan fornas små runda bullar, som läggas på väl rengjord och smord plåt och gräddas i ordinär ugnsvärme. De uppläggas på varmt fat och serveras med sylt.

Kokt fruktpudding (f. 6 pers.). 2 kkp. socker, 4 msk. kokande vatten, 2 hg. torkade ringäpplen, 1 hg. torkade aprikoser, 2 hg. katrinplommon, 2 kkp. krossocker, 4 kkp. vatten, 4 ägg, 2 dcl. gräddmjöl.

Beredning: Sockret brynes i en tackjärnspanna, spådes med det kokande vattnet och härmed beklädes en bleckform. Äpplena, aprikoserna och katrinplommonen sköljas väl och läggas i blöt öfver natten i det vatten, hvaraf sockerlagen skall kokas. Af sockret och vattnet kokas en klar lag. Äpplena nedläggas i lagen och få koka tills de bli mjuka, då de upptagas med hälslef, hvarefter aprikoserna få koka tills de bli klara, sist nedläggas katrinplommonen och få koka mjuka. När frukten är kall nedlägges den hvarfals i formen. Äggen och gräddmjölken vispas tillsammans och slås öfver frukten, hvarefter formen öfverbindes med smordt pergamentpapper och nedsättes i kokande vattenbad, och puddingen får koka utan lock, ofvanpå spisen 1½—2 tim. Uppstjälpes genast och serveras kall med vaniljsås.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Mitt första-andra är någonting För människan svårt att förklara Och därför bör hon, med barnlig tro Det låta mysterium vara. Mitt tredje ibland är så gapande tomt, Som om det ej smakat en droppe, Men fyllas det kan med båd' vatten och öl, Tills det rinner öfver — däröppe. Vi, nutidens barn, konsumera rätt bra Mitt fjärde — det får icke tryta, I enklaste hushåll man nu skall det ha, Fast icke det kokas i gryta. Mitt hela är en, som i lydnad och tro Bör skåda upp till sin herre, Och gör han det ej, så blir det till sist. Upplösning och split. Ja, dessvärre!

ONKEL SET.

KAPSELGÅTA.

47 geografiska namn.

Man sände far vikarie. Han anlände en söndag, såsom bestämdt var, men i en oväntad situation på cykel. Solbränd och hungrig arbetade han sig fram nästan till vår trappa, ristade dammet af sina isgrå damaskers underdel och eskorterades sen af far och mor in i salen.

— T.? Jo, han behagade.
— Mjöl? En tillbringare full.
— Stek? Han fick sig ett fasans mål andstek. Mor ansåg sig till och med behöfva lägga mer i karotten, innan cykelherren bergade sitt lif Landtluften söker, som menige man vet. Naturligtvis kan man också äta mera, när man är ung, hvareför hans enorma aptit var ursäktlig.
Men än i dag le vi, när vi tala om fars vikarie.

MARION.

GOSSDRÄKTER,
KJOLDRÄKTER,

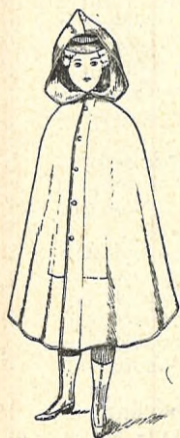
BLUSAR,
BENKLÄDER,

KAVAJER,
PALETAER,

HATTAR,
MÖSSOR,

OBS.!

Sändningar för benäget urval expedieras till ärade kunder samt till i landsorten kända personer.

Säsongens alla nyheter i

Barnkläder

nu inkomna hos

M. BENDIX,

16 Regeringsgatan 16. 5 Sturegatan 5.

OBS.!

Prisuppgifter och tygprover sändas på begäran franco. Vid rekvisition behöfves endast uppgifvas barnets ålder.

FLICKKAPPOR,
FLICKKÖFTOR,

KLÄDNINGAR,
FÖRKLÄDEN,

BAHYTTOR,
STRUMPOR,

REGNKRAGAR
M. M.

HÄSTUTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM 21—25 APRIL 1904. A. BLOMBERG FOTO. PANTOMIMEN PÅ CIRKUS, »KALABALIKEN I BENDER»: 1. KARL XII OCH HANS BUSSAR. 2. TURKARNE. — FRÅN PRISUTDELNINGEN PÅ DJURGÅRDSSLÄTTEN: 3. DET ENGELSKA HALFBLODSSTOET KISS-ME-QUICK FRÅN TJOLÖHOLMS STUTERI, SOM ERHÖLL KRONPRINSENS HEDERSPRIS. 4. GRUPP AF REMONTER FRÅN TJOLÖHOLM, SOM ERHÖLL KONUNGENS HEDERSPRIS. 5. DEN GOTLÄNDSKA SKOGRUSSEN ELISAMA MED SITT PÅ UTSTÄLLNINGEN FÖDDA FÖL.

UR DAGSKRÖNIKAN.

KAPTEN ERIK UNGE, den kände aeronauten, afled för några dagar sedan härstädes i en ålder af 68 år. Kapten Unges namn som ballongtekniker och djärf luftseglare daterar sig från ballongen Svenskes tillblifvelse, ty det var som bekant vid detta luftskepps förfärdigande han tillämpade sina ballongteorier. Och då ballongen Svenske förolyckades, tog kapten U., utan att låta sig nedslås af motigheterna, initiativet till en ny ballong, Svenske II, som också byggdes efter hans idéer med tillgodogörande af vunna erfarenheter från föregående experiment.

ERIK UNGE.

Att han nu gått bort är utan tvifvel en förlust för luftseglingskonsten här hemma, enär han ägde alla förutsättningar att föra det invecklade ballongproblemet närmare sin lösning.

Närmast sörjes den sympatiska och varmhjärtade mannen af maka, född Nieroth, syster och öfriga släktingar.

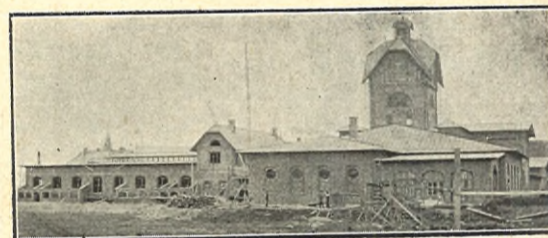
HÄSTUTSTÄLLNINGEN, som numera jämte sitt hippologiska syfte blifvit så att säga den mondana hufvudstadspublikens vårfest, har i år haft en synnerligen glansfull prägel därute under Djurgårdens knoppande träd. Jämte de ståtliga hästuppvisningarna har som slutnummer förekommit en å cirkus uppförd pantomim Carl XII i Bender, från hvilken vi meddela ett par grupper af karoliner och turkar.

H. M. konungens hederspris har tilldelats en grupp hästar af engelskt halfblod från Tjolöholms stuteri, medan en annan häst af engelskt halfblod, Kiss-Me-Quick, likaledes från Tjolöholms stuteri, fått kronprinsens hederspris, en silverpokal. Af dessa prisbelönta springare meddela vi här ofvan afbildningar, äfvensom af gottländska skogsrussen Elisama och dess föl, som gjorde en fullständig succés, i synnerhet det på utställningen födda fölet, som en hästskötare bar in i famnen, där den lilla hästen hvilade hjälplös, men som, när han sattes ned på marken, sprang obehindradt omkring.

JÖNKÖPINGS P. B:s 25-årsfest firades här om dagen i den vackra Vetterstaden under stor tillslutning och i en synnerligen värdig och hög-

tidlig form. Först hölls högtidsloge å läroverkets högtidssal, därefter samlades brikollisterna kring bysten af sin hänsöfne ordensbroder, skalden Viktor Rydberg, där disponenten Hay höll ett anslående tal, hvarefter en ståtlig festbankett ägde rum å stora hotellet.

En gruppbild, framställande de deltagande brikollisterna, återfinnes här nedan.

GÖTEBORGS NYUPPFÖRDA SLAKTHUS. EDGREN FOTO.

GÖTEBORGS! NYA SLAKTHUS är nu färdigt, beläget i Marieholm i Gamlestaden. När skall hos våra vederbörande inblåsas så mycken energi, att äfven Stockholm får sitt sedan decennier omdebatterade slakthus?

FRÅN JÖNKÖPINGS P. B:S TJUGUFEMÅRSFEST. GRUPP AF DE DELTAGANDE BRICOLLISTERNA. HOFFOTOGRAF H. HOLM FOTO.]

Jämtland.

Pensionat Hedman, Hålland. Öppnas åter 1 juni. 1,550 fot öfver havet, vackert beläget, fem minuters väg från Hållands post- och anhaltstation. God helinackordering för 3 kr. dygnet. Stärkande fjällluft, barskog och vatten. Lungsiktiga mottagas ej. Läkarintyg fordras. Vidare upplysningar lämnar Karin Hedman.

Sommarbostad!

I naturskön skogstrakt i Skåne finnes till uthyrning 3-4 stora möblerade rum och kök. Tillfälle till sommarkonfirmation, äfvensom undervisning i ferieläsning. Svar till Blommeröd, pr Bjersjölagård.

Skulle någon af Iduns vän. läsarinna vilja bereda kvinnl. konvalescent (som många år lidit af närvsj.) den under landlifvets en-samh. ofterlängade vederkv. att erhålla delt. brof. så skall namn och adress meddelas, om svar nu lämnas till »A.-», Stjernhof p. r.

Praktiska gångmattor. Vid Kronorps gård, adr. Värmlands Björneborg, försäljas till 75 öre pr meter vackra hållbara handvädda gångmattor, förfärdigade af starkaste cellulosa-fibrer. Sändas mot efterkr. Försök några meter på prof. Större silfvermedalj vid 100-årsutställningen i Karlstad.

LEDIGA PLATSER

En bildad, oberoende dam eller ung, barnlös änka med trefligt utseende och ett jämnt, godt humör, som vill och kan åtaga sig att handleda tvåsö gossar samt sköta värddinnekallet på ett 1:sta klass hotell i landsortstad, får god plats, eventuellt kompaniskap. Ingen göre sig besvär, som ej med ordning och omtanke kan sköta ett hem. Svar sändes till »39 år», Iduns exp.

Befattningen

såsom förestånderska

vid kvinnliga afdelningen å Göteborgs hospital, kungöres härmed till ansökan ledig.

Löneförmånerna utgöra: kontant lön kr. 500 jämte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och kost samt 100 kr. såsom kostförbättringsmedel.

Ansökningar skola ställas till Hospitalsdirektionen och inlämnas till Öfverläkaren. Göteborg i april 1904.

Hospitalsdirektionen.

Föreståndarinnan, fullt kompetent att sköta ett mindre barnhem, erhåller anställning vid Västerviks under uppställning varande barnhem. Löneförmån: allt fritt och 300 kr. pr år. Ansökningar torde sändas till doktor W. Bergwall, Västervik.

Kassörska till restaurang i norrlandsstad får plats 1 maj. Svar jämte fotografi och betyg till »Restaurangkassörska» under adress S. Gumelii Annonsbyrå, Stockholm.

Att förestå skolhushåll

i Västervik i höst önskas medelålders, bildad fruntimmer. Ferierna fria, om så önskas. Lön 200 kr. Svar Fru Westberg, Tylinge.

Lärlarinneplatser i samskola.

Två lärlarinneplatser vid 6-klassiga samskolan i Hvetlanda äro lediga med nästa läs-års ingång. Ansökningshandlingar torde före den 20 instundande maj sändas till rektor Uno Stadius, som äfven till handgår med närmare upplysningar. Styrelsen.

Husföreståndarinnan

med vana och förmåga såväl att förestå ett hem som att leda barns uppfostran, bildad, intelligent och pliktrogen, erhåller god plats hos tjänsteman.

Svar med uppgift om ålder, löneanspråk m. m. och åtföljd af fotografi torde sändas under sign. »Framtid», adr. S. Gumelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

För lärlarinnor, värddinnor, bildade hushållsbiträden, hushållerskor, barnfröknor gods-platser att söka. Nya Inackorderingsbyrå, Brunkebergsgatan 3 B, Sthlm. Etab. 1887.

En barnkär, snäll och anspråklös flicka utan några pretentioner önskas att vara behjälplig med barnens och hemmets vård. Den sökande bör vara kunnig i sömnad samt något musikalisk. Svar till fru Alfhild Sandgren, Storgatan 16, Örebro.

Verkligt duglig, sympatisk och representabel ung dam med utpräglat ordnings- och skönhetssinne erhåller förmånlig plats som värddinna i litet fint stadshem. Svar med fotografi och nödiga upplysningar till »Ordning och smak», Gumelii Annonsbyrå, Malmö.

En bättre, barnkär, enkel och anspråklös flicka från godt hem, något kunnig i sömnad och van att sköta barn, erhåller god plats nu genast i familj i större brukssamhälle. Svar jämte fotografi till »W. T.», Iduns exp., f. v. b.

Östermalms Inack. byrå förmedlar platser för värddinnor, lärlarinnor, sällskapsdamor, sjuksköterskor, hushålls- o. kontorsbitr. samt barnfröknor. Brahegatan 33, kl. 11-3.

Platser anskaffas åt värddinnor, guvern., kontors-, kassa-, handels-, hushållsbiträden. Ej inskrifningsavgift. Lästmakar-gatan 30, Sthlm. J. Larsson & Co.

Enkel och anspråklös bättre flicka får plats i godt hem om 3 personers hushåll, där ingen jungfru finnes, ca den 1 maj 1904. Svar till »1904», Sundsvall p. r.

Vid

Trollhättans 5-klassiga samskola är till höstterminens början lärlarinneplats ledig. Undervisningsskyldighet hufvudsakligen i matematik och naturkunnet, i hvilka som helst skolans klasser, samt möjligen engelska. Lön efter kompetens, minst 1,100 kronor. Ansökningshandlingar före femte maj till Styrelsens ordförande, Ingeniören och Riddaren E. Stridsberg, Trollhättan. Styrelsen.

Ung, bildad fransyska

önskas för lektioner och konversation under sommarmånaderna i familj nära Upsala. Svar med uppgift om pretentioner och refer. sändes till »O. T.-», poste restante, Upsala.

Vid

Kristianstads Elementarläroverk för flickor är från instundande höstterminens början plats ledig för kompetent skolkskrif-lärlarinnor med tjänstgöring en dag i veckan. Lön 200 kr. för läsår.

Ansökningar insändas före den 15 maj och adresseras till läroverkets föreståndarinnan fröken Laura Lovén, Kristianstad. Aktiebolaget Kristianstads Elementarläroverk för flickor: Styrelsen.

Platssökande till affärer m. m., manliga och kvinnliga, hänvände sig till Anvisn.- och Förmedl.-Anstalten, Örebro.

En verkligt barnkär,

anspråklös, frisk, pålitlig bättre flicka får från 15 maj eller 1 juni anställning i mindre familj i Finland för tvänne barn (2 och 1 år). Den sökande bör vara villig deltaga i städning och andra inom hemmet förekommande arbeten samt något van vid matlagning. Arslön 150 kr. Adressuppgift för förfrågningar och ansökningar, åtföljda af rek. och fotografi, erhålles om svar sändes till »Barnvårn», Iduns exp.

Lärlarinnan

med franska och svenska som undervisningsämnen erhåller läsåret 1904-1905 plats på Karlstads högre elementarläroverk för flickor. Lön 1,000-1,200 kr. efter kompetens. Ansökning, jämte betyg m. m., (äfven läkarbetyg), insändes till Styrelsen.

Barnvårderska.

Plats som barnvårderska hos familj på landet finnes f. o. m. 15 nästkommande maj för en bättre flicka af ålder 25-40 år. De anspråk, som ställas på den sökande, äro, att hon skall vara fullt pålitlig, hafva godt handlag med barnen, vara enkel och anspråklös samt äga så pass utbildning i musik, att hon kan undervisa mindre barn.

Lön 20 kr. per månad. - Ingen, som ej kan förete verkligt goda rekommendationer, göres sig besvär att söka. Porträtt torde medfölja ansökningen, som bör vara ställd till »A. L. 1904», adress tidningen Iduns exp.

Gods-platser för Lärlarinnor, Sällskapsd., Kontors-, Affärs-, Hushålls- o. Barnfrökn. Norra Inack. Byrån, Malmskinnadsg. 27, Sthlm.

En barnkär,

frisk, pålitlig och anspråklös flicka med godt och stillsamt sätt önskas till d. 1 juni som barnjungfru för 3 små flickor. Lön omkring 10 kr. i månaden. Svar jämte fotografi och rekommendationer torde före 15 maj sändas till Grefvinnan Svea Mörner, Folkhögskolan, Täng, Jämtland.

Vid Karlskrona högre läroverk för flickor

blifver till nästa läsår en lärlarinneplats ledig med undervisningsskyldighet i svenska, historia och geografi. Den sökande, som bör hafva genomgått Högre Lärlarinneinstitutet, torde insända ansökningshandlingar åtföljda af läkarbetyg till föreståndarinnan före d. 10 maj. Lön 1,200 kr. samt bidrag till pensionsavgift. Styrelsen.

Vid

Johannesbergs anstalt för sinnesslöa finnes en lärlarinneplats ledig att tillträda vid nästa höstterminens början. Ansökan, åtföljd af vederbörliga betyg och rekommendationer, torde insändas före den 25 maj till Föreståndarinnan, adr. Johannesberg, Mariestad.

Såsom sjukvårdare

å afdelningen för sinnessjuka vid Eksjö lasarett antagas med tillträde omkring den 1 nästkommande juli: ett gift par (hållt barnlös) med lön förutom fri bostad m. m. 837 kronor samt 2 kvinnliga sköterskor med 393 kr. 50 öre pr år jämte fri bostad. Ansökningar insändas till slyssmannen före den 1 instundande juni. Eksjö i april 1904.

Axel Eurén. Lasarettsläkare.

Barnfröken.

Disponentfamilj i landsortstad söker en anspråklös, bildad flicka, något van vid sömnad, att sköta en 3 1/2 år gammal flicka. Svar med uppgift om lönepretentioner till »M. S.», Iduns exp.

Vid Ronneby samskola

blifver instundande hösttermin en lärlarinne-plats ledig. Hufvudsämnen: modersmålet, historia och geografi. Löneförmån för 27 undervisningstimmar i veckan: 1,070 kr. jämte bidrag till pensionering. Ansökningar mottagas af dem som genomgått högre lärlarinne-seminarium eller visa motsvarande kompetens före den 10 instundande maj under adress: Skolstyrelsens ordförande, doktor J. Th. Grünwall, Ronneby.

Undervisningsvan lärarinna,

som genomgått Högre lärlarinneinstitutet eller därmed jämförlig utbildning, erhåller plats till hösten att undervisa 3 flickor 16, 13 och 9 år. Undervisning i musik önskvärd. Svar till Friherrinnan Lilliecreutz, Källunda, Kärda.

En lärlarinnebefattning

vid Avesta 5-kl. samskola blir ledig till nästa läsår. Undervisningsskyldighet i svenska ämnen, särskildt i kl. I och II, 29 timmar i veckan. Lön: 900 kr. pr år. Ansökningshandlingar skola vara insända senast den 15 maj till skolans föreståndare, adr. Avesta.

Gods-platser för hushållsbitr., lärlarin nor, barnfr., värddinnor att genast söka genom Inack. Byrån, Hamngatan 2 III, Norrköping.

PLATSSÖKANDE

En ex. kv. sjukgymnast,

i massage- och vattenbehandling mycket erfa-ren och med goda referenser, söker plats i familj el. vid badort. Göteborg, Linnég. 6, 2 tr.

Sjuksköterska med goda betyg önskar plats som privat att medfölja någon sjuk utrikes eller till badort, eller också till sjukstuga. Svar till Fru Andrén, Västgötagatan 11, Göteborg.

Sjukgymnast och Massör önskar till som-maren anställning vid brunns- o. badort eller i familj. Synnerligen vackra rekommendationer och betyg kunna uppvisas. Svar inlämnas till »Duglig och energisk Gymnast» inom 8 dagar till Iduns exp.

Bildad flicka, kunnig matl., bakt., sömnad, önskar plats. Samvetsgr., villig, enkel. Svar »Arbetsam», adr. S. Gumelii Annonsbyrå, Stockholm.

En medelålders prästänka önskar värddinne-plats nu genast i aktadt hem (hållt präst-hus) i sund, skogrik trakt, mot fritt vire för sig och sin son, som är i behof af landluft. Utmärkta ref. Svar märkt »Landluft» und. adr. S. Gumelii Annonsbyrå, Stockholm.

Ung, anspråklös flicka

af god familj önskar plats som sällskap och hjälp i vänligt hem. Talar engelska, något tyska. Svar till »Godt hem», Gumelii Annonsbyrå, Göteborg.

I Stockholm eller omnejd

sökes plats i familj, där husmoder samt barn finnes, af bildad flicka. Goda refer. kunna företes. Svar till »L. S.», Karlshamn p. r.

Värdinneplats

sökes af tjänstemannafamilj i landsorten, kunnig i alla husliga göromål och som med verklig ordning och punktlighet kan sköta ett bättre hem. Svar till »Värdinna 32» under adress S. Gumelii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Anspråklös bättre flicka, van deltaga i hushållsgöromål och barns skötsel. önskar plats. Ager god handstil. Svar till »Smålandstös», Gamleby p. r.

Lärlarinnan,

undervisningsvan, anspråklös, önskar till sommaren el. hösten plats att underv. mindre barn i vanliga skolämnen, språk och musik. Svar till »20 år», Iduns exp.

Till 1:sta maj

eller senare önskar 29-årig bättre Helsing-flicka plats i aktadt hem. Kunnig i alla inom ett hus föref. göromål. Barnkär. Vill anses som familjemedlem. Fina ref. Svar till »Glad-lynt», Enånger p. r.

En Sjuksköterska önskar plats hos en sjuk herre eller dam, eller, om så önskas, villig att under sommarmånaderna medfölja till någon badort som hjälp o. sällskap. Svar torde godhetsfullt sändas till »A. E.», Örebro p. r.

Duglig, ung, bildad flicka, förtrogen med alla inom ett hus förekommande göromål, skicklig i bokföring och maskinskrifning samt fullt kunnig i engelska språkets talande och skrivande, söker plats till hösten på något större bruk eller hos affärsman. Alla förfrågningar besvaras af Cecilia Milow, Sköfde.

Ordentlig, sparsam, bildad flicka, kunnig i matl., bakning, sömnad m. m., sök. plats. Svar »Villig hjälpredda», Iduns exp., f. v. b.

Nyutex. folkskollärlarinnan, prakt. kunnig i handarb., önskd. und. sommaren pl. i fam. att läsa med barn o. deltaga i föref. göromål. Svar till »Anspråklös», p. r. Landskrona.

En ung flicka, som genomgått Högre lärlar-inneseminarium, önskar till hösten plats i familj (hållt läkarefamilj) på landet i södra Sverige. Svar till »B.», p. r. Lund.

Bättre flicka söker plats såsom skrifbiträde, van vid skrifmaskin och öfriga kontors-göromål. Ar äfven villig gå frun till handa. Någon lön önskv. Sv. t. »Sn.», Jönköping p. r.

Ung flicka önskar plats i familj, att deltaga i alla förekommande göromål. Ar kunnig i sömnad. Lön önskas. Svar emotes tack-samt märkt »G. A.», Lindsberg p. r.

En ung flicka,

som genomgått 7 klasser i högre elementar-läroverk, önskar mot fritt vire plats på lan-det i bättre familj för att undervisa i 1 à 2 mindre barn i vanliga skolämnen. Svar un-der adr. »H. S.», Karlstad p. r.

Hushållsvan flicka (29 år) söker plats i fa-milj eller som hjälp och sällskap hos nå-gon sjuk. Svar »150», Nyköping p. r.

Under sommarmånaderna

önskar ung flicka, som genomgått 6 klasser i flickskola och 3 kl. vid seminarium, mot fritt vire plats i familj på landet för att un-dervisa eller hjälpa till med skötsel af barn. Svar till »20 år», Seminariet, Skara.

Undertecknad, flerårig elev af hr Rich. An-derson och pianolär. i Linköping, önskar under sommarn. mot fritt vire (ej fria resor) plats i treflig fam. på landet att un-dervisa i pianospelning. Svar snarast möjl. till Fröken H. Tersmeden, Linköping.

Ung, bildad flicka,

som förut något deltagit i hushållet, önskar plats på landet nu genast mot fritt vire och fria resor för att biträda vid hvarjehanda gö-romål. Svar till Gerda Anderson, Väsby, Kräcklinge (Nerike).

Plats för sommaren.

Ung, musikalisk elementarlärlarinnan önskar för sommaren plats att som hjälp och säll-skap åtfölja familj eller ensk. person å utri-kes resa. Vana vid sjuk- och barnvård. Frisk och hurtig. Svar torde benöget sändas till »Elementarlärlarinnan» under adress S. Gu-melii Annonsbyrå, Stockholm, f. v. b.

Musikalisk, undervisningsvan flicka önskar plats å större landegendom, där hon kan få lära finare matlagning. Ar villig att i utbytte undervisa i pianospelning. Svar till »Värmländska», Nya Värmlands-tidningens kontor, Karlstad.

Ung flicka önskar plats i fin familj, hållt prästgård, under juni och juli månader mot fritt vire. Ar äfv. villig undervisa min-dre barn. Svar till »A.», p. r. Grafvarne.

För 17-årig ämbetsmannadotter,

frisk, vänlig och arbetsam, sökes anställning i godt hem på landet för vidare utbildning i det husliga under insiktsfull och ordnings-läskande husmoders ledning; i hvars hem hon i öfrigt får åtnjuta familjemedlems ställning; hon afslutar i vår åttonde klass i läroverk, äger färdighet i pianospelning samt häg och fallenhet för det husliga. Vidare upplysningar genom föreståndarinnan för Jönköpings ele-mentarskola för flickor, fröken Gerda Lang.

Öfver sommaren på landet i bildad familj önskar komp. musiklärlarinnan med nutidens förövade kunsik. gifva underv. i pianospeln., sång och harmoni mot fritt vire, d:o resor. Svar märkt »Musik 26», p. r. Södertelge.

En enkel och anspråklös flicka önskar snarast möjligt plats såsom barnfröken i en god familj, hållt inom Örebro län. Vid lön fästes intot afseende, endast ett moderigt bemötande. Svar till »E. G.», p. r. Örebro.

Anspråklös, bildad flicka, som genomgått kurser i matlag., söm och finare hand-arbete, söker plats i maj som hushållsbitr., att gå frun tillhanda eller förestå mindre hushåll. Svar »Hjälpredda», Nord. annonsbyr., Göteborg.

En 17 års flicka,

frisk och stark, af god familj önskar mot fritt vire få komma i godt hem på landet, där tillfälle gifves att få deltaga uti och lära alla förekommande hushållsgöromål. Önskar blifva ansedd som medlem af familjen. Svar till »Godt lynne», Nya Värml.-Tidn., Karlstad.

En ung, frisk, bättre flicka

önskar nu plats i god familj, att gå frun till-handa. På lön fästes ej afseende. Vidare meddelar Friherrinnan Akerhielm, Norrköping.

Skicklig pianist,

elev af Rich. Andersson, med fina rek. och ref., önskar öfver sommaren plats på landet som musiklärlarinnan. På lön fästes mindre afseende, däremot på ett godt o. vänligt hem. Svar till »Ingeborg», Iduns exp.

Som värddinna eller sällskap och hjälp hos äldre dam eller herre önskar en medeläl-ders dam plats. Har förut innehaft dylik plats. Goda rekommendationer. Svar till »E. E.», Göteborg p. r.

Kvinnlig massör

önskar anställning i familj eller medfölja till badort. Svar till »Sommaren», Iduns exp., f. v. b.

Hushållsvan, stilla, anspråklös flicka söker plats. Ålder 20 år. Ar kunnig i matlag., bakning och sömnad. Genomg. bokhållerikurs. Herr Cl. H. Beckman, Sörbylund, Sköfde, lämnar upplysningar.

Hushållsvan ung flicka, som genomgått väf-skola och f. n. genomgår husmoderskurs vid Högre lärlarinneinstitutet, önskar aflö-nad plats öfver sommaren. Svar till »22 år», Iduns exp., Stockholm.

Husföreståndarinneplats

önskas af 42 års fruntimmer med utm. rek. om dagligt. Svar till »Märta», Västerås p. r.

Två flickor af god familj önska inackorde-ring i aktningsvärd familj på landet, där ej andra inackorderingar finnas, samt hållt vid badort, där äfven tillfälle till kalla bad finnes. Svar till »Syrstrar sommaren 1904», Iduns exp., Sthlm.

Vid Båstads badort

kan erhållas inackordering i fin familj under sommarmånaderna. Utmärkta referenser! Svar inlämnas den 9 maj till »Sommarhem 1904», Nordiska Annonsbyrån, Göteborg.

Rekreerande sommarlif.

I sund trakt af Södermanland emottagas under sommarn några unga flickor i inackorde-ring. Tillfälle till bad, gymnastik och del-tagande i hushållsgöromål. Vidare genom Fröken E. Levin, Brunkebergsg. 3 A, Sthlm.

Inackordering.

Sex inackord. önskas öfver sommaren i vackert belägen prästgård i Värmland. Pris 50 à 60 i m. Närmare genom bref till »M.», p. r. Edane.

Sommarinackordering i Dalarne.

erbjudes på vackert belägen prästgård vid Dalälvens strand. Bekvämt tillfälle till bad och skogs promenader. Rikstelefon. Svar till »Godt bord», Iduns exp.

En bildad 19-årig flicka, som genomgått sä-väl hushållsskola som trädgårdsskola, önskar i vår plats i god familj. Den sökande är villig betala 30 kronor pr månad. Svar till »Verksamhet», Iduns exp.

Till inackordering under sommaren å egendomen Gräfsnäs gifves tillfälle fr. 1 juni! Upplysningar af fru Emily Barchman, Viktoriagatan 15, Gö-teborg, om porto medföljer.

Som sällskap åt egen 12-årig son önskas en skol-gosse som inackordering under sommaren. Frisk och liflig skogstrakt. God omvårdnad. Pris 50 kr. pr mån. Svar till »Egendom i Värmland», Iduns exp.

Undersåkers Pensionat Jämtland

öppnas i början af juni, och kan ett begrän-sadt antal gäster anmäla sig för hel inackor-dering till moderata priser. Hög och ren fjäll-luft. Lungsiktiga mottagas ej! Förfrågningar ställas till innehafvaren C. J. Bergstedt, Undersåker.

Inackordering i vackert, sundt belägen prästgård i södra Dalarne kan för 2 à 3 fruntimmer erhållas efter midsommar. Pris 60 kr. pr månad. Svar till »A. A.», Säter.

I det natursköna Blekinge

erhålla unga flickor inackordering i hem där ungdom finnes. Tillfälle att deltaga i hus-hållet. Vidare meddelar Fru Pauline Kull-berg, Carlshamn.

Inackordering.

Uti vackert norrlandshem, med friskt läge, gifves tillfälle till inackordering för damer och herrar på längre eller kortare tid. Svar till »Norrland», Iduns Exp. f. v. b.

Inackordering önskas, under en del af sommaren, för en elfvaårig flicka i godt hem uti frisk och sund trakt, där tillfälle till salta bad finnes, hållt i Södermanlands eller Östergötlands skärgård. Svar till »K.», Eskilstuna p. r.

Konfirmationsundervisning

med inackordering erhålla några flickor under senare delen af instundande sommar hos kyrko-herde N. Zaff, adr. Borgeby, Flädie.

Hönseri-elever.

En af två unga flickor, som önska lära sig allt hvad till ett moderat större hönseri hö-rrer, mottagas i helinackordering. Loft-Edeby hönseri, Stockholm 8.

Inackordering.

En ung flicka kan få god inackordering på större herregård i närheten af Helsingborg, där tillfälle gifves att grundligt lära hushåll. Svar, märkt »A. W.», p. r. Mörap.

Inackordering.

I en ämbetsmannafamilj på landet kunna unga damer få god inackordering och samt-i-digt begagna sig af en nära intill liggande badort på västkusten. Svar till »Naturskönt läge», Iduns exp., Stockholm.

PARIS. Pension familie, près du jardin de Luxembourg. Réf. suédoises. Mme Barré, 70 rue d'Assas. Töchter-Pensionat in Celle, Hannover M. Claudi Prosp. & Ref. auf Anfrage.